12

NOVINY KEŽMAROK

Kultúrno-spoločenský mesačník mesta

VIANOCE
2021
6. ročník

Vydáva Mestské kultúrne stredisko v Kežmarku

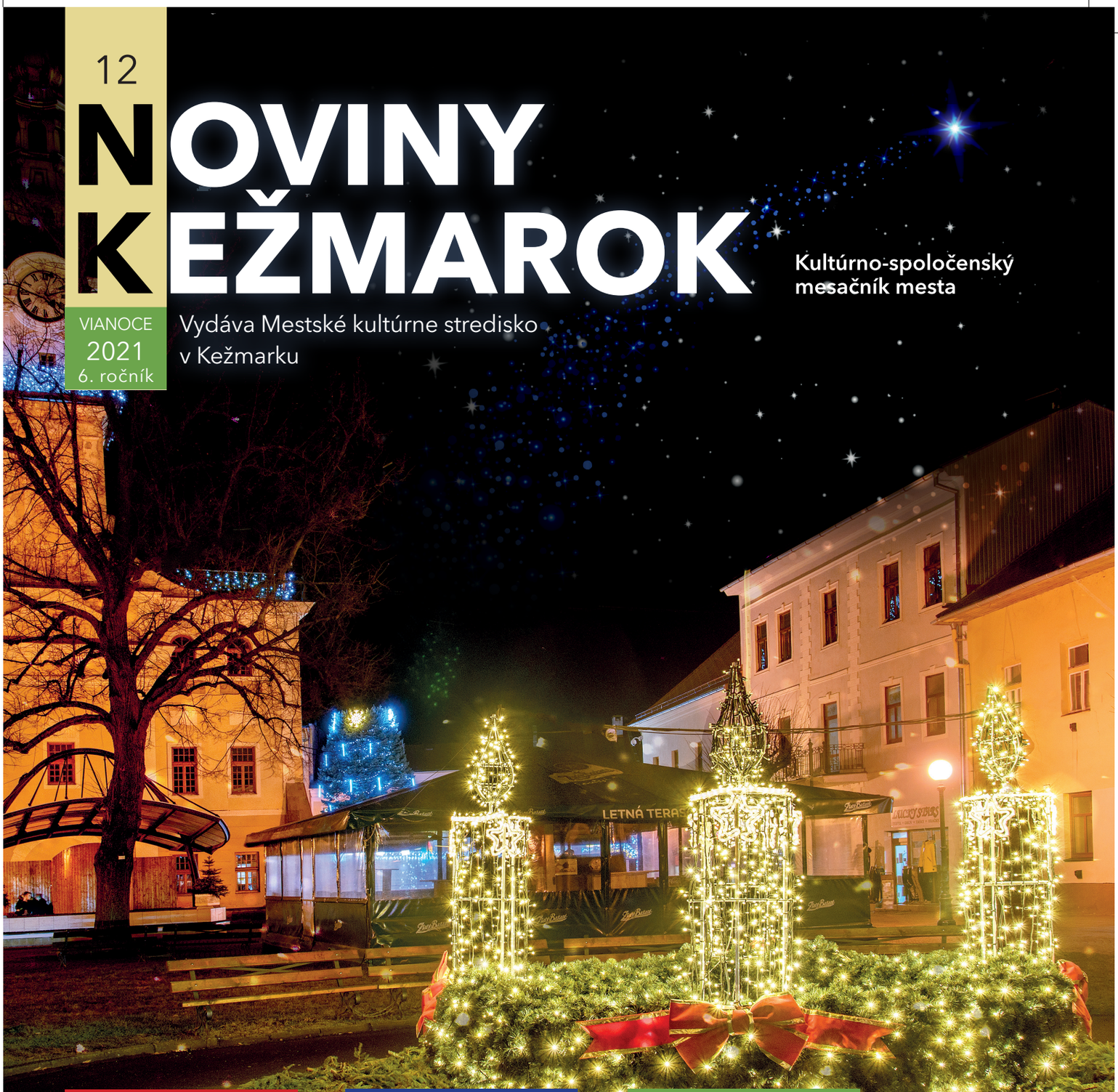

Socha Imricha Thökölyho v Kežmarku str. 5

Od referenda na Juhu ubehlo 30 rokov str. 7-10

Betlehemské svetlo nám opäť prinesú skauti str. 18

Predvianočný čas v Kežmarku. V čom budú tieto Vianoce iné?

viac na str. 22 - 23

DREVONA®
NÁBYTOK

Ku každej AVA sedačke
+
MINO stolík za 1€

| tel: 0918 605 347 | e-mail: kezmarok@drevona.sk |
MICHALSKÁ 73, KEŽMAROK

Studio INNA

KOZMETIKA
TIME TO RELAX

0918 101 414

Studio Inna
Ľubická cesta 2, Kežmarok

DR. ALEXANDRA 24
060 01 KEŽMAROK

HOTEL CLUB

ďakuje všetkým verným zákazníkom,
ktorí aj v tomto ťažkom roku 2021
využili naše služby, a tým podporili našu
spoločnosť pri udržaní zamestnanosti.
Veríme, že Vám naďalej budeme vedieť
poskytnúť naše služby pri príležitostiach
Vašich osláv, stretnutí
alebo iných rodinných udalostí.

WWW.HOTELCLUBKEZMAROK.SK
+421 (52) 4524051-2

rezervácie ubytovania: recepciaclub@sinet.sk

goretti
JEDÁLEŇ

POZÝVAME VÁS
STRAVOVAŤ SA U NÁS

Reštaurácia GORETTI **rozširuje rozvoz obedov** v Kežmarku, Vrbove, Žakovciach a Ľubici.
Každý utorok varíme úžasné knedle a každý piatok pečieme ešte lepšie záviny - mak, kakao, orech a tvaroh.

To všetko si viete vopred objednať na tel. čísle 052 452 40 99 a 0903 646 827.

Cena obedového menu 4,00€, cena knedle 1,50€, cena kysnutého závinu 6,00€, orech 7,00€.

TEŠÍME SA NA VÁS...

JEDÁLEŇ GORETTI, Slavkovská 19, Kežmarok
otvorené: pondelok - piatok, od 10:15 - 13:00
www.zamaz.eu

PF2002

Vianočná výzdoba sa v Kežmarku rozsvietila príchodom Mikuláša

Slávnostné spustenie osvetlenia odpočítal primátor mesta Ján Ferenčák v podvečerných hodinách 5. decembra. Nasledovala okružná jazda mestom na rozprávkovom koči ťahanom konským záprahom, odkiaľ Mikuláš pozdravil deti aj dospelých.

Vianočnú atmosféru v Kežmarku opäť dotvorí svetelná fontána pred historickou radnicou.

V nedeľu 5. decembra sa ako prvý rozsvietil vianočný stromček pred historickou radnicou. Na tento účel mesto Kežmarok už niekoľko rokov využíva existujúci strom na Hlavnom námestí. Ide o jedľu srienistú, ktorá má 14 metrov a je výnimočná tým, že jej rozdrvené ihličie vonia ako pomarančová kôra. O 16.00 hod. odštartovala Mikulášska jazda ulicami Kežmarku. Mikulášovi, anjelovi a čertovi mohli deti zamávať z okien a balkónov svojich domovov alebo pozdraviť ho priamo na svojej ulici. Tešiť sa mohli aj na malú sladkú odmenu.

Najkrajšie sviatky v roku navodí vysvietený vianočný les. Deti miestnych materských a základných škôl vyzdobili vlastnoručne vyrobenými ozdobami živé stromčeky v kvetináčoch pred radnicou, s ktorých výsadbou na jar v lesoparku pomôžu kežmarskí školáci.

Silvester v Kežmarku

Posledný deň roka si Kežmarčania užijú trochu inak ako doteraz. Rodinný Silvester sa začne už popoludní na Hlavnom námestí. O polnoci si Kežmarčania z okien svojich domácností budú môcť pozrieť ohňostroj zo strechy radnice a novoročný príhovor primátora na obrazovkách KTV a sociálnych sieťach mesta.

Vianočné osvetlenie v meste

Súčasťou svetelnej výzdoby je okrem vianočného stromčeka, vianočného lesa, hviezd, padajúcich komét či obľúbeného snehuliaka aj adventný veniec. Svetelný Betlehem nájdu obyvatelia a návštevníci mesta v parku oproti Novému evanjelickému kostolu. Zimnú atmosféru dotvárajú svetelné reťaze na konároch a svietiaca fontána, ktorá bola jedinečne navrhnutá priamo pre Kežmarok a počas zimných dní nahrádza vodný prvok. Vianočná výzdoba bude skrášľovať jednotlivé časti mesta do 10. januára 2022.

Podujatia sú limitované aktuálnymi protipandemickými opatreniami, a preto operatívne môže dôjsť k ich zmene.

Barbora Sosková

Vianoce, ako ich (ne) poznám

Skracujúce sa dni a predlžujúce sa večery sú neklamným znamením, že pomaly prichádzajú najkrajšie sviatky roka „Čarovné Vianoce“. Aj príroda pripravujúca sa na zimný spánok, akoby nás chcela motivovať k postupnému preladeniu sa na pokojnejšiu atmosféru, stíšeniu sa a hľadaniu pravých hodnôt, k nostalgii, k vráteniu sa k prapôvodnej podstate Vianoc. Akoby v protipóle nás však verejné dianie strháva do predvianočného víru ruchu sveta. Obchody ponúkajú množstvo tovaru, každodenný zhon sa snaží zaujať majoritné miesto v našom živote.

Obdobie Vianoc má pre každého z nás osobitú hodnotu. Všetci sa na ne tešíme, deti i dospelí. Je symbolom spoločného rodinného prežívania, vzájomného obdarúvania. V spomienkach sa vraciam do niektorých Vianoc svojho detstva v tomto mojom rodnom meste. Plní nadšenia a radosti sme sa vracali zasneženými uličkami z polnočnej omše. Trubači na kostolnej, či radničnej veži hrali do ticha ... ," Tichá noc, svätá noc…“, mäkučké snehové vločky nás šteklili na vymrznutých lícach, keď sme prechádzali vysvieteným historickým námestím. Bola to neopakovateľná čarovná atmosféra radosti z príchodu večnej lásky na tento svet, umocnená krásou nášho maličkého mestečka. Materiálne sme boli chudobnejší ako dnes, ale duchovne bohatší, vedeli sme sa tešiť z maličkostí, rozdávať si lásku navzájom a podeliť sa aj o to málo, čo sme mali.

Do nadchádzajúcich vianočných sviatkov chcem vysloviť neskromné želanie o znovu nájdení atmosféry tých „pravých“ Vianoc, ktoré sa žiaľ už v posledných rokoch akoby vytrácali. Akoby so snehom zmizla súčasne aj ľudská spolupatričnosť i vzájomná úcta a nahradila ich honba za matériou. Prajem nám všetkým, aby tohtoročné Vianoce boli o vrátení ich skutočnej hodnoty, o pokoji, znovu nájdení dôstojnosti každého človeka, pravého šťastia a lásky, ktorá všetkých ľudí spája, o sile tešiť sa z maličkostí. Moci pochopiť, že Vianoce nie sú o predháňaní sa v obdarúvaní, čo najhonosnejšími darčekmi, ale o umení vedieť v pokore prijať posolstvo lásky a odovzdávať ho ďalším generáciám.

Drahí Kežmarčania, všetkým vám želám pokojné a radostné Vianoce.

Ing. Eva Kelbelová,
Vedúca oddelenia prípravy investícií

V skratke

Mesto Kežmarok oznamuje týmto občanom mesta, že vydávanie vriec na triedený zber komunálnych odpadov pre rodinné domy na rok 2022 sa uskutoční v pracovných dňoch od 13. 12. 2021 do 31. 1. 2022 v budove Reduty - Hlavné námestie 3, 060 01 Kežmarok (na Oddelení prípravy investícií MsÚ v Kežmarku – pri vstupe do budovy druhé dvere vľavo) nasledovne : pondelok, utorok, štvrtok, v čase od 8.00 hod. do 15.00 hod. v stredu v čase od 8.00 hod.- do 16.00 hod. v piatok v čase od 8.00 hod. - do 14.00 hod. Žiadame občanov mesta, aby si vrecia vybrali výhradne v tomto termíne. Upozorňujeme, že po tomto termíne bude od 1. 2. 2022 prevzatie vriec možné len v ojedinelých prípadoch v budove Mestského úradu v Kežmarku, Hlavné námestie č. 1 – podateľňa, pre občanov, ktorí si zo závažných dôvodov nemohli vrecia na triedený zber vyzdvihnúť v mesiacoch december 2021 a január 2022. Za pochopenie a rešpektovanie dátumov výberu ďakujeme.

Zdroj: Oddelenie prípravy investícií

Mesto Kežmarok nesúhlasí s plánovaným zrušením tamojšieho Okresného súdu. Nová, už tretia verzia súdnej mapy počíta so zrušením štyroch okresných súdov vrátane kežmarského. V piatok 22. októbra to pred novinármi uviedla ministerka spravodlivosti Mária Kolíková. Primátor Kežmarku Ján Ferenčák považuje zrušenie súdu z odborného a logického hľadiska za neopodstatnené a neodôvodnené. So súdom podľa jeho slov pritom úzko súvisí aj okresná prokuratúra a iné inštitúcie štátu v okrese. „Len v prvej polovici tohto roka okresný súd rozhodol viac ako 2100 vecí vo všetkých agendách a vo výške nápadu na jedného sudcu zo všetkých 54 okresných súdov je na 21. mieste v Slovenskej republike. V okrese máme 51,47 percenta rómskej populácie, čo má obrovský vplyv na skladbu a výšku nápadu v trestnej agende. Akákoľvek reforma súdnej mapy spočívajúca v rušení súdov by v súčasnosti priniesla do činnosti súdov len chaos súvisiaci s odchodom kvalifikovaného odborného personálu a sťaženie rozhodovania, čo bude mať za následok nie sledovanú rýchlosť a kvalitu rozhodovacej činnosti, ale pravý opak," uviedol pre TASR Ferenčák. Na najbližšie rokovanie mestského zastupiteľstva predloží uznesenie, že so zrušením Okresného súdu Kežmarok mesto nesúhlasí.

Zdroj: TASR

V Kežmarku sa začali prípravné práce na geotermálnom vrte. Ten bude mať hĺbku približne 2 800 metrov. Obchodná spoločnosť Geovrt Kežmarok, s. r. o., ho plánuje realizovať na sídlisku Juh za tamojšou základnou školou a bytovkou na Levočskej ulici. Ako informovala samospráva na sociálnej sieti, vrt by mohol podľa predbežných odhadov vykúriť 1 000 až 1 500 kežmarských domácností. Viac informácií plánuje mesto poskytnúť už čoskoro. Ako však vyplýva zo zámeru spoločnosti, ktorý ešte vlani predložila na posudzovanie vplyvov na životné prostredie, orientačné investičné náklady projektu sú približne 2,5 milióna eur.

Zdroj: Webnoviny

pokračovanie na str. 6

Pri príležitosti Dňa materských škôl sme na mestskom úrade 4. novembra privítali zástupcov materských škôl v Kežmarku. Hoci si deti zaslúžia našu pozornosť počas celého roka, dnešný deň je pre škôlkarov špeciálnym. Na slávnostnom prijatí bol pre nich pripravený krátky program, zápis do kroniky mesta a odovzdanie balíčkov pre všetky ostatné deti, ktoré sa podujatia nemohli zúčastniť osobne. ***-bs-***

Kežmarská informačná kancelária (KIA) v spolupráci s Mestskou knižnicou predstavuje od 8. novembra novinku pre čitateľov. Knižničná búdka slúži na instantnú výmenu a požičiavanie kníh. Nie je potrebný žiadny preukaz či členstvo a je vždy k dispozícii. „Knihy si môže ktokoľvek požičať, alebo vymeniť. Po svete je tento model veľmi populárny a pomohol už zachrániť a znova prečítať mnoho kníh, ktoré by skončili zabudnuté v poličke, alebo horšie - v odpade," informuje Marek Kollár z KIA. ***-om-***

Na Historickom cintoríne v Kežmarku sme si vo štvrtok 11. novembra pripomenuli Deň vojnových veteránov, ktorých symbolom je kvet červeného maku. Počas pietnej spomienky pri pomníku padlým vojakom v prvej svetovej vojne o 11. hodine a 11. minúte zazneli kostolné zvony i báseň Na flámskych poliach. Primátor mesta Ján Ferenčák a plk. v v. Ján Mucha vzdali úctu veteránom uložením vencov. ***-bs-***

Boj s pandémiou v Kežmarku pokračuje

Slovensko naďalej zápasí s nebezpečným koronavírusom. Ochorenie COVID-19 postihuje rôznych ľudí rôznymi spôsobmi. Väčšina infikovaných má mierne až stredne závažné príznaky a uzdraví sa bez hospitalizácie.

Kežmarok bol vybratý do výskumu protilátok u občanov, ktoré sa uskutočnilo 22. novembra.

Klienti a zamestnanci Zariadenia pre seniorov a Zariadenia opatrovateľskej služby boli 22. novembra zaočkovaní treťou dávkou proti ochoreniu Covid-19. Záujem o očkovanie bol pomerne vysoký. Spolu bolo zaočkovaných 102 osôb, z toho 70 klientov a 32 zamestnancov zariadenia. „Niektorí čakajú na uplynutie šiestich mesiacov od druhého očkovania, niektorí mali zdravotné komplikácie, prípadne boli v karanténe a tretia dávka im bude aplikovaná priebežne neskôr. Niektorí už v tretej vlne ochorenie covid-19 prekonali," informovala Marcela Ištocyová, riaditeľka ZPS a ZOS a zároveň vyslovila poďakovanie zdravotníkom: „Ďakujeme tímu zdravotníckych pracovníkov Nemocnice Dr. Vojtecha Alexandra Kežmarok, člena skupiny AGEL pod vedením primára MUDr. Petra Bartu a námestníčky pre ošetrovateľstvo PhDr. Anny Rybkovej za zaočkovanie našich klientov a zamestnancov v pohodlí nášho zariadenia."

Ondrej Miškovič

Odhalenie sochy Imricha Thökölyho sa prekladá

Príprava podstavca pre jazdeckú sochu stála desiatky hodín práce.

Vzhľadom na zhoršujúcu sa epidemiologickú situáciu sa odhalenie sochy Imricha Thökölyho po dohode s Generálnym konzulátom Maďarska prekladá na začiatok roka 2022, rovnako ako aj všetky sprievodné podujatia. Samotnému osadeniu sochy predchádzali stavebné a terénne úpravy, ktoré realizovala kežmarská firma Merate, s. r. o. a Verejnoprospešné služby Mesta Kežmarok.

Barbora Sosková

Kežmarčania spomínali na Nežnú revolúciu

Hudobný program pod vedením Jakuba a Bašky, bývalých členov kapely In Medias Res.

Stredajší večer 17. novembra patril v Kežmarku spomienke na Nežnú revolúciu, ktorá tvorí novodobé dejiny našej krajiny. V zastúpení primátora sa na podujatí zúčastnil poslanec Jozef Juhász. Spolu s ktorým si prišiel pamiatku boja za demokraciu uctiť i František Trstenský, rímskokatolícky farár a dekan. Baška Vojtičková a Jakub Gaborčík nás hudobným doprovodom preniesli do '89 roku. V závere sme spoločne zapálili sviece a položili veniec.

Iniciátormi Nežnej revolúcie boli študenti, ku ktorým sa pridali najprv herci, divadelníci a postupne ostatné skupiny obyvateľstva.

Ondrej Miškovič

V skratke

dokončenie zo str. 4

Štyridsaťročný Kežmarčan čelí obvineniu zo zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi. Informovala o tom hovorkyňa prešovskej krajskej polície Jana Ligdayová. Muž neoprávnene prechovával v jednej z garáží v rodnom meste zakázanú kryštalickú látku. Tú mal uloženú v plastovom vrecúšku. Podľa hovorkyne sa preukázalo, že išlo o metamfetamín. Kežmarčan bol obmedzený na osobnej slobode a skončil v cele policajného zaistenia. Za drogovú trestnú činnosť mu v prípade preukázania viny hrozí trest odňatia slobody na tri až desať rokov.

Zdroj: spis.korzar.sme.sk

Od 15. novembra do 31. decembra 2021 prebieha vianočná zbierka na charitu. Organizuje ju Slovenská katolícka charita v spolupráci s desiatimi arcidiecéznymi a diecéznymi charitami na Slovensku. Tvárou kampane sa stala mediálne známa Veronika Cifrová Ostrihoňová, populárna okrem iného aj pre svoje sociálne cítenie. Spolu s ňou v reklamách vystupujú ľudia, o ktorých sa charity na Slovensku starajú. Peniaze, ktoré v rámci zbierky poputujú na účet Spišskej katolíckej charity, budú použité na dofinancovanie vybavenia pobytových zariadení a na vozidlá nevyhnutné na fungovanie po celom území Spiša, Oravy a Liptova.

Zdroj: Slovenská katolícka charita

Oznamujeme, že dňa 8. decembra 2021 bude prerušená distribúcia elektriny na adrese Karola Kuzmányho 31 v Kežmarku.

Zdroj: VSD

Adventný veniec v Kežmarku je od 28. novembra s rozsvietenou prvou adventnou sviecou. Spoločná modlitba duchovných rímskokatolíckej a evanjelickej cirkvi bola zavŕšená zapálením prvej adventnej sviece primátorom mesta Jánom Ferenčákom. Vianočné osvetlenie v meste sa rozsvieti už budúcu nedeľu príchodom Mikuláša.

Zdroj: Ondrej Miškovič

Reduta dostáva rukami reštaurátorov znovu svoj nápis, ktorý v latinčine hlása: Určené pre stráže, hostí a zábavy. Projekt Komplexná rekonštrukcia NKP Reduta na ul. Hlavné námestie 3 v Kežmarku s číslom ÚZPF 2613/0 obsahuje opravy a nátery fasády, opravu omietok, výmenu pieskovcových obkladov sokla a pilierov, výmenu výplní dverných a okenných otvorov, komplet výmenu strešnej krytiny a poškodených častí krovu. Súčasťou fasády je nástenná maľba, ktorá si vyžaduje reštaurátorský prieskum a následné reštaurátorské opravy. Obnovený vnútorný dvor bude verejne prístupný a bude slúžiť pre účely expozície.

Zdroj: Ondrej Miškovič

V roku 2019 sme mali na facebookovej stránke mesta na konci roka 6 500 sledovateľov, v roku 2020 sme mali 8 200 a v tomto roku si pripisujeme míľnik v podobe 10 000 sledovateľov. Ďakujeme!

Zdroj: Úsek komunikácie a propagácie

Piatkové dopoludnie 12. novembra sa zapíše do histórie najstaršej základnej školy v Kežmarku. Základná škola - Grundschule, Hradné námestie po slávnostnom prestrihnutí pásky primátorom mesta Jánom Ferenčákom dostala do užívania odborné učebne. Od najmenších po najväčších žiakov sa tak zlepší kvalita vzdelávania a ku vedomostiam z kníh pribudnú praktické a interaktívne ukážky v odborných učebniach. Projekt Vybavenie odborných učební - ZŠ Grundschule, Hradné námestie 38, Kežmarok mal za cieľ zlepšenie kľúčových kompetencii žiakov základných škôl. Celkový nenávratný finančný príspevok bol vo výške 146 450,57 eur a výška finančnej podpory z Európskej únie vo výške 131 025,77 eur. ***-om-***

Nová protipožiarna cesta "TRASA" na úseku od Mlynčekov po Kežmarské žľaby v dĺžke piatich kilometrov bola 12. novembra slávnostne otvorená. Slúžiť bude predovšetkým pre potreby lesného hospodárstva, svoje uplatnenie si však nájde aj v rozvoji turizmu. ***-bs-***

Členovia združenia Spišiačik sa zapojili do projektu a odovzdali mestskej knižnici Kežmarok ich najnovšie knihy o cukrovke. „Aby sa nielen naše úžasné deti, ale aj ľudia, ktorých sa cukrovka dotýka len okrajovo, naučili niečo viac o tejto diagnóze- ako jej porozumieť a hlavne ako s ňou žiť bez toho, aby bola prekážkou," informovala Anna Raganová. ***-ar-***

Nedodržaná dohoda príčinou 30 ročného sporu

Od prvého referenda na kežmarskom sídlisku Juh z 30. novembra v deväťdesiatych rokoch uplynulo množstvo času. Ako súdny spor ovplyvnil životy občanov a susediacich samospráv sa dozviete v nasledujúcom článku.

Za najstaršiu kežmarskú osadu sa považuje osada svätého Michala nad riekou Poprad, z ktorej sa dnes zachovalo torzo sídla nad Michalským vrchom pri železničnej stanici. Jej obyvatelia strážili pri povodí rieky Poprad sa tiahnucu veľkú obchodnú cestu, nazývanú tiež Via magna, spájajúcu Orient so severom Európy.

1251

Písala sa prvá písomná zmienka o meste Kežmarok. V 15. storočí pribudli mestu ďalšie privilégiá, ako právo dvoch výročných trhov, právo meča, právo používať erb a iné. V súvislosti s výhodnou polohou mesta viedli cez neho dôležité obchodné cesty smerujúce z Orientu na sever Európy. V 15. až 19. storočí pracovalo v meste vyše 40 cechov. Slávu Kežmarku šírili umelci, spisovatelia, básnici, kupci, ale aj vynikajúci remeselníci.

1973

9. a 14. august - Uskutočnili sa prvé verejné schôdze občanov obce Ľubica, na ktorých vyjadrili súhlas s pričlenením sa k mestu Kežmarok.

25. august - Zasadalo verejné plénum Miestneho národného výboru v Ľubici. Zástupcovia obce súhlasili s pričlenením obce Ľubica k mestu Kežmarok.

1991

17. september - Mestskému zastupiteľstvu v Kežmarku bol predložený Návrh na vykonanie územných a správnych zmien medzi mestom Kežmarok a obcou Ľubica vrátane odsúhlasenie ulíc, ktoré budú tvoriť budúcu obec Ľubica.

29. - 30. november - Uskutočnilo sa miestne referendum o rozdelení územia Kežmarku na mesto Kežmarok a obec Ľubica. Obyvatelia mestskej časti Ľubica, ktorí sa referenda zúčastnili v počte 2210 zapísaných voličov, si s 95,9 percentami hlasov odhlasovali odčlenenie od mesta Kežmarok. Obyvatelia sídliska Juh si v počte 2572 s 95,5 percentami odsúhlasili, že chcú ostať súčasťou mesta. Avšak pre skutočnosť, že to bolo len 39,6 percent oprávnených voličov, muselo sa toto hlasovanie uskutočniť opäť v januári budúceho roka. Rozhodnutie obyvateľov sídliska Juh akceptoval aj výbor mestskej časti Ľubica pri spísaní dohody o usporiadaní majetkoprávnych vzťahov, v ktorej sa dohodli, že približne 12 hektárov zastavanej časti sídliska Juh bude predmetom výmennej zmluvy a to tak, že mesto Kežmarok nahradí Ľubici výmeru tohto územia z inej časti svojho katastra v pomere 1:1 a zároveň doplatí rozdiel za bonitu pôdy.

D O H O D A

o usporiadaní majetkoprávnych vzťahov medzi mestom KEŽMAROK a obcou

Ľ U B I C A

Do vlastníctva novej obce ĽUBICA dňom určeným vládou SR prejde:

1) Katastrálne územie Ľubica o plošnej výmere 2 642 ha 1459 m2 (údaj z Geodézie Poprad k 1.1.92) s tým, že územie cca 12 ha (spresnené bude geometrickým plánom) zastavané časťou sídliska JUH bude predmetom výmennej zmluvy. Mesto Kežmarok odovzdá územie svojho katastra obci Ľubica v pomere 1:1 a s doplatením rozdielu za bonitu pôdy.

T = jún 1992

2) Komunikácie, osvetlenie, parky, verejná zeleň, miestny rozhlas, cintorín - podľa pasportizácie vedenej na Technických službách mesta Kežmarok v celkovej hodnopte 10 184 000,-Kčs.

3) 6 obytbých domov, doteraz spravovaných OPBH Poprad v zostatkovej hodnote 1 010 671,-Kčs.

4) Skládka pevného domového odpadu, ležiaca na katastrálnom území Ľubica s tým, že jej spravovanie bude zabezpečovať mesto Kežmarok prostredníctvom TS mesta so všetkými náležitosťami s možnosťou dvojmesačnej výpovednej lehoty obidvoch zmluvných strán.

5) Vnúorné zariadenie kultúrneho strediska, knižnice a knižný fond, požiarnej zbrojnice a detských jaslí, podľa inventúrnych súpisov k 31.12.1991.

Všetky tieto prevody budú predmetom delimitačného protokolu ku dňu, ktorý určí vláda SR.

V Kežmarku dňa 22.1.1992

Ing.Ján S k u p i n
primátor mesta

Za výbor m.č.Ľubica:
Hanáček František
Ing.Dovjak Viktor,CSc.
Dovjak Otto
Česánek František
Adamčák Ľubomír
Polomčák František
Zemčáková Terézia
Klukošovjan Jozef

MESTO KEŽMAROK

Dohoda o usporiadaní majetkových vztahov medzi mestom Kežmarok a obcou Ľubica.

1992

17. a 18. január - Uskutočnilo sa hlasovanie obyvateľov sídliska Juh o príslušnosti k niektorej z obcí po rozdelení mesta Kežmarok.

10. marec - **Mestské zastupiteľstvo Kežmarok zobralo na vedomie dohodu o usporiadaní majetku medzi mestom Kežmarok a obcou Ľubica. V dohode sa spomína päť bodov a podpísaná je členmi výboru mestskej časti Ľubica: Františkom Hanáčekom, Viktorom Dovjakom, Ottom Dovjakom, Františkom Česánekom, Ľubomírom Adamčákom, Františkom Polomčákom, Teréziou Zemčákovou a Jozefom Klukošovjanom a za Kežmarok vtedajším primátorom mesta Jánom Skupinom.**

14. júl - Úrad Vlády Slovenskej republiky vydal podporné stanovisko, kde sa spomína činnosť mestského zastupiteľstva, ktoré zabezpečilo vypracovanie a podpísanie dohody o usporiadaní majetkových právnych vzťahov a dohôd o názvoch obcí a sídlach ich orgánov.

21. júl - Vláda Slovenskej republiky uznesením číslo 644 schválila rozdelenie obce Kežmarok na obce Kežmarok a Ľubica s účinnosťou od 1. septembra 1992.

1. september - **Rozdelenie územia mesta Kežmarok na Mesto Kežmarok a Obec Ľubica.**

1993

júl - Obecný úrad Ľubica vyzval mestský úrad Kežmarok na vydanie sporných pozemkov.

8. september - Obec Ľubica podala voči mestu Kežmarok žalobu o vydanie nehnuteľnosti a príslušenstva na úhradu štátneho príspevku na občana, nájomné za nebytové priestory a poplatky za predaj alkoholu a tabakových výrobkov za obdobie od 1. septembra 1992 do odovzdania nehnuteľnosti.

1994

10. január - Obec Ľubica podáva voči Mestu Kežmarok žalobu vo veci vydania nehnuteľností a prislúchajúceho.

15. august - Okresný súd v Poprade rozhodol, že žalované Mesto Kežmarok je povinné vydať žalobcovi obci Ľubica pozemky ležiace na v katastrálnom území obce Ľubica a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

28. október - Mesto Kežmarok podáva odvolanie k rozsudku vydanému 15. augusta.

1995

26. september - Krajský súd v Košiciach rozhodol o odvolaní a to tak, že zamietol rozsudok okresného súdu Poprad v napadnutej časti.

pokračovanie na str.8

dokončenie zo str. 7

1996

11. marec - Obec Ľubica podáva dovolanie na Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý pre procesné nedostatky vec vrátil na ďalšie konanie.

1999

31. marec - Najvyšší súd zrušil rozsudok Krajského súdu a vec vrátil na ďalšie konanie. Príčinou zrušenia rozsudku boli procesné nedostatky.

2000

6. apríl - Predmet sporu pred Krajským súdom Košice identifikoval ako spor o vlastníctvo parciel aj žalobca v liste. Stotožňuje sa tu s faktom, že katastrálna hranica má byť rovnaká aká bola pri pričlenení v roku 1974, ako aj po odčlenení v roku 1992.

8. jún - Krajský súd v Košiciach rozhodol o odvolaní a poukázal na to, že zmluva o majetkovoprávnom vyrovnaní je obligatórnou súčasťou rozhodnutia o rozdelení obce. Konštatoval, že strany takúto dohodu uzavreli.

23. november - Obec Ľubica požiadalo Ministerstvo financií o vykonanie zmeny územia, z dôvodu vlastníctva nehnuteľností. Ministerstvo financií Slovenskej republiky vec postúpilo Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, ktoré odstúpenú vec vrátilo na katastrálny odbor Okresného úradu v Kežmarku.

2001

23. apríl - Generálna prokuratúra v liste advokátovi upozorňuje na možnosť, že ak obec Ľubica dobrovoľne nepristúpi k uzavretiu zmluvy, môže sa mesto Kežmarok splnenia tejto povinnosti domáhať na súde.

15. máj - Starostovi obce Ľubica bolo oznámené v mene Ministerstva vnútra Slovenskej republiky: „Aby ste však neprišli o zvýšenie počtu obyvateľov z časti ulíc Bardejovská, Kuzmányho, Lanškrounská, Levočská a Petržalská, ležiacich na katastrálnom území obce Ľubica, odporúčame požiadať Štatistický úrad Slovenskej republiky, aby v tejto časti sídliska vytvoril samostatné sčítacie obvody."

27. júl - Uskutočnilo sa rokovanie medzi mestom Kežmarok a obcou Ľubica, ktoré viedol JUDr. Bečica, zástupca Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. V tomto mesiaci taktiež vznikol petičný výbor, ktorý v zmysle zákona o petičnom práve zorganizoval petičnú akciu. Jej predmetom bolo vyjadrenie vôle občanov sídliska Juh ostať obyvateľmi mesta Kežmarok.

2002

Vznikli nové petičné výbory obyvateľov sídliska Juh a obyvateľov mesta Kežmarok. V petíciách opätovne obyvatelia sídliska vyjadrili vôľu ostať obyvateľmi mesta Kežmarok a obyvatelia mesta Kežmarok v druhej petícii podporili spoluobčanov zo sídliska Juh v ich snahe.

21. január - Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov, uskutočneného Okresným úradom v roku 2001 ukázali, že v Kežmarku žilo 17 383 obyvateľov a v Ľubici 3 677 trvale žijúcich obyvateľov. Obyvatelia doteraz sporného územia v počte 4 437 osôb bolo pripočítaných k mestu Kežmarok. Podľa Štatistického úradu však títo obyvatelia boli pripočítaní k obci Ľubica a tak mala 8 114 trvale žijúcich obyvateľov a Kežmarok 12 946 obyvateľov. Primátor mesta Kežmarok upozornil Štatistický úrad Slovenskej republiky na uvedenú skutočnosť a aby boli rešpektované výsledky referenda vykonaného na spornom území.

6. február - Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky zmenilo svoju interpeláciu a adresovalo ju Štatistickému úradu Slovenskej republiky.

12. február - Ministerstvo vnútra podalo stanovisko k podaniu primátora mesta Kežmarok. V liste sa uvádza: „Pokiaľ ide o dohodu o usporiadaní majetkovoprávnych vzťahov medzi mestom Kežmarok a obcou Ľubica z 22. januára 1992, táto dohoda nepatrila medzi základné podmienky prijatia uznesenia vlády."

10. júl - Mesto Kežmarok podalo sťažnosť na Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorá bola odmietnutá.

3. september - Obecné zastupiteľstvo obce Ľubica podalo sťažnosť na Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorá bola odmietnutá a konanie o sťažnosti zastavené.

2004

7. september - Národná rada Slovenskej republiky schválila zákon č. 535/2004 Zbierky zákonov, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zbierky zákonov o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, ktorý nadobudol účinnosť dňom 28. októbra 2004.

30. október - Nadobudol účinnosť zákon Národnej rady Slovenskej republiky 535/404 Zbierky zákonov, ktorým bol novelizovaný zákon 369/1990 Zbierky zákonov.

2005

15. apríl - Generálna prokuratúra Slovenskej republiky podala návrh na začatie konania. Podľa vyjadrenia prokuratúry Ústava Slovenskej republiky definuje ústavnú záruku nielen pre slobodu pohybu, ale aj slobodu pobytu. Sloboda pobytu preto v sebe zahŕňa i právo vybrať si miesto a dobu trvania trvalého pobytu.

31. máj - Vláda Slovenskej republiky uznesením číslo 429 schválila zmenu územia obcí Kežmarok a Ľubica s účinnosťou od 1. januára 2006.

28. jún - Obec Ľubica sa žalobou domáhala preskúmania a následného zrušenia uznesenia Vlády Slovenskej republiky číslo 429 z 31. mája 2005.

22. september - Najvyšší súd Slovenskej republiky svojím uznesením rozhodol o odložení vykonateľnosti uznesenia vlády číslo 429 z 31. mája 2005 do právoplatnosti rozhodnutia o žalobe.

31. december - Predsedníčka Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky do tohto dátumu vykonala opatrenia vyplývajúce z rozsudku vyneseného 31. mája.

2008

30. apríl - Ústavný súd rozhodol, že odseky zákona 535/2004 Zbierky zákonov sú neplatné a protiústavné, pretože Vláda Slovenskej republiky nemôže mať kompetenciu, že v jednom prípade zmení katastrálne hranice obcí, keďže na to sú kompetentné iné orgány.

19. december - Najvyšší súd Slovenskej republiky svojím uznesením v právnej veci žalobcu obce Ľubica proti žalovanej Vláda Slovenskej republiky o preskúmanie a následné zrušenie uznesenia vlády číslo 429/2005 rozhodol o zastavení konania.

2009

28. január - Nadobúda právoplatnosť uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, prijatého dňa 19. decembra 2008 vo veci súdneho sporu.

2016

22. september - Obec Ľubica vydáva Všeobecne záväzné nariadenie, ktorým sa určujú názvy na Sídlisku Juh tak, ako tomu bolo v meste Kežmarok: Bardejovská, Karola Kuzmányho, Lanškrounská, Levočská, Petržalská.

Ulica Bardejovská začína v križovatke s ulicou Lanškrounskou a je ohraničená katastrálnou hranicou medzi katastrálnym územím mesta Kežmarok a katastrálnym územím obce Ľubica. Ulica Karola Kuzmányho začína katastrálnou hranicou medzi katastrálnym územím mesta Kežmarok a katastrálnym územím obce Ľubica. Ulica Lanškrounská začína katastrálnou hranicou medzi katastrálnym územím mesta Kežmarok a katastrálnym územím obce Ľubica medzi bytovými domami. Ulica Levočská začína v križovatke s ulicou Lanškrounskou medzi trafostanicou. Ulica Petržalská začína katastrálnou hranicou medzi katastrálnym územím mesta Kežmarok a katastrálnym územím obce Ľubica, medzi bytovými domami.

2018

25. máj - Okresný úrad Kežmarok, katastrálny odbor vykonal zámenu pozemkov na katastri, čím sa naplnila litera Dohody o usporiadaní majetkoprávnych vzťahov z 22. januára 1992. Okresný úrad Kežmarok, katastrálny odbor vykonal zmenu katastrálnej hranice Kežmarok – Ľubica na základe uznesenia vlády číslo 429 z 31. mája 2005.

28. máj - Obec Ľubica požiadala Generálnu prokuratúru o prešetrenie zákonnosti konania a postupu okresného úradu a zároveň podala trestné oznámenie na neznámeho páchateľa pre podozrenie z trestného činu zneužitia právomoci verejného činiteľa.

9. apríl - Viac než stovka obyvateľov prevažne sporného územia sídliska Juh v Kežmarku prišla na stretnutie s vedením mesta a jasne vyjadrila svoju vôľu i naďalej byť obyvateľmi Kežmarku. „Ako môže niekto rozhodnúť na základe niekoľkých ľudí, ak tým ovplyvní životy ďalších tisícok občanov? O súdnom pojednávaní sa dozvieme desať dní vopred. Bude to trvať jeden deň, počas ktorého už budeme vedieť aj výsledok. A práve

v ten deň potrebujeme, aby tam Kežmarčania prišli a opýtali sa kompetentných, prečo im bolo vzaté ich právo. Ako môžu rozhodnúť o ich osude bez nich? Prečo neboli oslovení všetci? Je potrebné hovoriť pravdu a fakty," povedal primátor mesta Ján Ferenčák.

2019

13. február - Mestu Kežmarok bolo doručené uznesenie Krajského súdu v Prešove, ktorým priznáva správnej žalobe odkladný účinok a odkladá vykonateľnosť opatrení, ktorými boli vykonané zápisy do katastra nehnuteľností z dôvodu zmeny hranice katastrálneho územia obce Ľubica a mesta Kežmarok.

27. máj - Vyšlo Uznesenie Krajského súdu v Prešove v právnej veci žalobcu, obce Ľubica voči žalovanému Okresnému úradu Kežmarok, katastrálnemu odboru o preskúmaní zákonnosti opatrenia a postupu žalovaného zo dňa 7. júna 2018, ktorým vyzývalo pribratých účastníkov, aby v lehote 15 dní od doručenia písomnosti oznámili správnemu súdu spoločného zástupcu.

2020

30. júl - Žaloba na Krajský súd, kde na strane žalobcu bola obec Ľubica a na žalovanej strane Okresný úrad Kežmarok, katastrálny odbor a ďalším účastníkom mesto Kežmarok. V závere žaloby sa dočítame, že námietky žalovaného ako aj Mesta Kežmarok majú za cieľ zneprehľadniť podstatu žaloby. Jej podstatou podľa žalujúcej obce je len preskúmanie záznamu Z-932/18, ktorý bol podľa nich vykonaný na návrh Mesta Kežmarok.

2021

3. jún - Súdny spor bez účasti mesta Kežmarok a obyvateľov dotknutej oblasti.

23. september - Právnemu zástupcovi mesta Kežmarok bol doručený Rozsudok Krajského súdu v Prešove, ktorým tento súd dňa 3. júna 2021 rozhodol v územnom spore Ľubice a Kežmarku. Rozsudkom bol zrušený zápis zmeny hranice katastrálneho územia Ľubica a katastrálneho územia Kežmarok v katastri nehnuteľností, ktorý vykonal Okresný úrad Kežmarok, katastrálny odbor, dňa 25. mája 2018.

13. október - Mesto Kežmarok sa postavilo za svojich občanov, podalo kasačnú sťažnosť.

Sporným územím medzi Kežmarkom a Ľubicou je územie s rozlohou približne 12 ha, na ktorej v súčasnosti leží časť sídliska Juh, kde žije vyše 4000 obyvateľov. Sídlisko vzniklo v období, keď Ľubica bola súčasťou mesta Kežmarok. Katastrálna hranica v niektorých prípadoch prechádza priamo cez jednotlivé byty. Samotní obyvatelia tohto územia sa niekoľkokrát vyjadrili, či už prostredníctvom referenda v roku 1991 alebo petícií, že chcú zostať bývať v Kežmarku. V apríli 2019 podpísalo v poradí tretiu petíciu za zachovanie časti sídliska Juh viac ako 70 percent obyvateľov sporného územia.

Spracoval Ondrej Miškovič a Barbora Sosková

Sporné ulice počas pandémie zobralo pod ochranné krídla mesto

Presne pred rokom sa v novembri konali i celoplošné testovania. Mesto Kežmarok pre obyvateľov Sídliska Juh pripravilo tri odberové miesta.

Odberové tímy minulého roku vykonali na sídlisku Juh 4552 odberov.

Celoplošné testovania sa uskutočnili počas dvoch po sebe idúcich víkendov. „V piatok 30. októbra 2020 bol rozvoz materiálu potrebného na testovanie a na budovy a blízke okolie odberných miest sa lepili smerové značenia. O štrnástej hodine bolo školenie všetkých zainteresovaných v rátane vojakov v kine Iskra. Mesto Kežmarok vydalo zúčastneným balíčky ochranných osobných pomôcok, ktoré obsahovali ochranné obleky, štíty, respirátory a rukavice. Hlavnou prioritou bolo, aby to sme pre našich zamestnancov zabezpečili čo najbezpečnejšie prostredie. Vo večerných hodinách nastal problém so zoznamom zdravotného personálu, ktorý nebol kompletný. Sám primátor obvolal našich zdravotníkov a chýbajúcich doplnil včas. V sobotu 31.októbra ráno o šiestej prechádzal krízový štáb všetky okrsky a kontroloval ich pripravenosť na otvorenie pre verejnosť. To prebehlo takmer vo všetkých odberných miestach načas. Priestory bolo potrebné ešte nafotiť a doplniť chýbajúci materiál na niektorých okrskoch, čo sa podarilo v krátkom časovom horizonte zabezpečiť. Počas celého dňa sme chodili po všetkých odberných miestach, či nenastal nejaký problém. Po ukončení testovania 31. októbra o desiatej hodine sa do ranných hodín vykonávala dezinfekcia všetkých priestorov. V nedeľu bol priebeh obdobný a v pondelok 2. novembra sme priestory škôl dezinfikovali certifikovanou firmou, ktorá má na to koncesnú listinu," spomína na celoplošné testovanie Ladislav Melikant, referent BOZP a CO Mestského úradu Kežmarok.

V sobotu 31. októbra samospráva pre občanov z ulice Karola Kuzmányho a Obrancov mieru pripravila prvé odberné miesto v budove Materskej školy Karola Kuzmányho. Počas testovania bolo celkovo pretestovaných 1693 ľudí a 21 z nich pozitívne. Druhým miestom pre obyvateľov Južnej a Petržalskej ulice, kde si mohli dať občania spraviť antigénový test, bola Základná škola s Materskou školou sv. Kríža, kde sa otestovalo 1553 ľudí a zachytilo sa 20 pozitívnych prípadov. Pre takzvaný Dolný juh bolo spustené odberové miesto SOŠ - Dielne, kde sa testovania zúčastnilo 1306 osôb a 15 z nich bolo pozitívnych.

Mesto zabezpečilo plnohodnotné osvetlenie na večer pre zdravotníkov a administratívnych pracovníkov.

Celkovo sa tak pre obyvateľov sídliska Juh vykonalo 4 552 testov.

Zaujímavosťou celoplošného testovania v Kežmarku bol i fakt, že sa vykonalo až 17 585 testov a v 219 prípadoch bola potvrdená i pozitivita.

Ondrej Miškovič

Ľubičania alebo Kežmarčania?

V štyroch bytovkách majú obyvatelia sídliska Juh časť bytu v meste Kežmarok a druhú časť v obci Ľubica. Ako sa to mohlo stať?

Obyvatelia bytoviek vyjadrili vôľu ostať Kežmarčanmi.

V roku 1992 sa oddelila obec Ľubica od mesta Kežmarok. Ešte koncom sedemdesiatych rokov minulého storočia, na pomedzí oboch aglomerácií, bolo postavené sídlisko Juh. V tom čase bola Ľubica ešte mestskou časťou Kežmarku. Rozdelenie mestských častí rímskymi číslicami na budovách si pamätajú viacerí Kežmarčania. Radnica má doteraz na svojej budove rímske číslo I.

V septembri 2021 Krajský súd v Prešove rozhodol v prospech Ľubice. Mesto Kežmarok sa snaží získať územie s rozlohou približne 12 hektárov, na ktorej v súčasnosti leží časť sídliska Juh, kde žije vyše štyritisíc obyvateľov. Katastrálna hranica v niektorých prípadoch prechádza priamo cez jednotlivé byty. Pre problémy s pozemkami podpísali obyvatelia tohto sídliska viaceré petície a v apríli 2019 to bola tretia v poradí. Za zachovanie časti sídliska Juh hlasovalo viac ako 70 percent obyvateľov sporného územia, ktorí chcú bývať v Kežmarku, čiže chcú byť Kežmarčanmi.

Pozemky boli do zápisu zmeny územného plánu katastrálneho územia priradené Kežmarku, ale sú stále vo vlastníctve obce Ľubica. Podľa primátora Jána Ferenčáka aj preto mesto Kežmarok na nich nikdy nemohlo vykonať žiadne výrazné úpravy a zmeny. „Podielové dane za obyvateľov sporného územia brala niekoľko rokov obec Ľubica, rovnako ako dane z nehnuteľností na tomto území. Napriek tomu sa mesto o týchto obyvateľov, ktorých berieme za svojich, staralo a vždy sa starať bude," povedal primátor Kežmarku.

Správny súd dospel k záveru, že uznesenie vlády z roku 2005 nie je listinou spôsobilou na zápis záznamom, keďže toto uznesenie bolo prijaté na základe protiústavnej novely zákona o obecnom zriadení. Nemôže tak byť právne relevantným dokumentom v zápise zmeny katastrálnej hranice obcí Ľubica a Kežmarok. Mesto podľa rozsudku malo odmietnuť vykonať záznam.

Mesto Kežmarok podalo kasačnú sťažnosť na Najvyššom súde. „Verím, že Najvyšší správny súd zváži všetky zákonné dokumenty a argumenty zainteresovaných strán, vrátane mesta Kežmarok a jeho obyvateľov. Budeme bojovať za nápravu. Vždy som si vážil a hájil názory našich občanov a budem ich hájiť aj naďalej," povedal Ferenčák.

Ondrej Miškovič

Radnica sa sídliska Juh nevzdá. Investíciám však dáva stopku súdny spor

Príslušnosť k obci či mestu nie je len vecou lokalpatriotizmu. Podielové dane za územie sú využívané na rozvoj, rekonštrukciu a služby občianskej vybavenosti.

Nedoriešením územnej zmeny medzi mestom Kežmarok a obcou Ľubica vznikol po sčítaní obyvateľov, domov a bytov v roku 2001 spor o obyvateľov časti sídliska Juh, ktorá mala byť predmetom vysporiadania územia medzi obidvomi obcami tak, ako sa uvádzalo v Dohode o usporiadaní majetkoprávnych vzťahov medzi mestom Kežmarok a obcou Ľubica z 22. januára 1992.

Povinnosťou vtedajšieho okresného úradu po ustanovení orgánov samosprávy obce Ľubica bolo zvolať aspoň rokovanie predstaviteľov obcí za účelom naplnenia dohody o majetkovoprávnom usporiadaní s tým, aby sa podľa uznesenia vlády realizovala úloha zabezpečiť vykonanie zmeny územia obcí vyčlenením katastrálneho územia nových obcí a zapísanie nových administratívnych hraníc do katastra nehnuteľností. Túto povinnosť Okresný úrad v Poprade nesplnil, nespolupracoval s mestom a obcou pri riešení uvedeného problému, čo spôsobilo neriešenie zmeny hranice a tým aj zmeny katastrálnej hranice. V neposlednom rade to prinieslo spor, ktorý trvá doteraz.

Ide v ňom predovšetkým o finančné otázky, najmä o prevod časti podielových daní prideľovaných zo štátneho rozpočtu z mesta Kežmarok na obec Ľubica, za obyvateľov bývajúcich v spornej časti sídliska Juh, ktorá leží na území obce Ľubica a o prevod časti príjmu dane z nehnuteľnosti z rozpočtu jednej obce do rozpočtu druhej obce.

Podržať okresné mesto znamená podržať i celý okres. Súdna reforma chce zrušiť kežmarský okresný súd pre zdanlivo málo prípadov. Pre malé mesto a väčšiu obec už nebude mať okres na mape Slovenska význam. Ľubičania a Kežmarčania môžu po súdnom spore veľa získať, alebo stratiť. Vyrieši sa tento spor alebo je jeho riešenie v nedohľadne? To ukáže čas.

Ondrej Miškovič

Odborné učebne v kežmarskej Grundschule zvyšujú úroveň vzdelávania

V novembri primátor mesta Ján Ferenčák prestrihol slávnostne pásku k činnosti odborných učební v Grundschule. Už sa nám pošťastilo mať aj prvé výsledky.

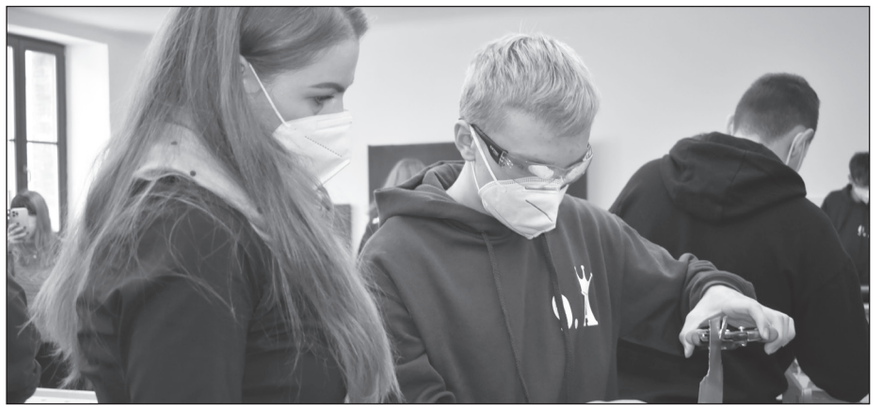

Slávnostné prestrihovanie pásky sprevádzala praktická ukážka učební počas vyučovania.

Jednou z učební je aj školská knižnica. Okrem kníh a odborných publikácií, pribudli v nej spoločenské hry, školské divadielko, tablety, počítače, televízor, stoly s nábytkom ale aj digitálne učebnice na rôzne predmety, ktoré využívajú žiaci v čase vyučovania.

Od roku 1999 sa každoročne uskutočňuje štvrtý októbrový pondelok Medzinárodný deň školských knižníc. Jeho hlavnou myšlienkou je podpora vzťahu žiakov ku knihám, čítaniu a lásku k literatúre. Vďaka našej školskej knižnici sme sa ako škola mohli zapojiť do 17. ročníka celoslovenského projektu „Najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice" v rámci Slovenska. A čoskoro prišla potešujúca správa. Zo 185 prihlásených základných a stredných škôl sme sa umiestnili na krásnom deviatom mieste, za čo nám vydavateľstvo Tatran venuje knihy v hodnote 150 eur.

Podujatie nieslo názov - Jesenné zážitkové vyučovanie. Žiaci pracovali na riešení vtipných, inšpirujúcich a zaujímavých čitateľských aktivít vo svojich triedach. Spoločne si zahrali divadielka na motívy ľudových rozprávok Ako dedko repku zasadil a O červenej čiapočke. Iní prečítali knihy O Guľkovi Bombuľkovi a spoločne zhotovili knihu s názvom - O Guľkovi. Žiaci sa dozvedeli ako vzniká kniha, koľko ľudí je potrebných na jej vznik a uvedenie na knižný trh. Takisto podľa zadaných indícií z knihy Harry Potter riešili pútavé tajničky. Niektorí zhotovovali 3D modely planét slnečnej sústavy a Slnka, pričom sa pridržiavali informácií z encyklopédií. Ďalší prekladali z angličtiny do slovenčiny rozprávku Žabí princ. Podujatie bolo doplnené besedou so spisovateľkou a historičkou Norou Baráthovou, ktorá zaujala svojim rozprávaním aj mladšiu kategóriu poslucháčov.

Miroslav Beňko,
foto: Ondrej Miškovič

Budujeme zdravé a udržateľné prostredie mesta Kežmarok

Kežmarok, laureát ceny Enviromesto 2019, sa aktívne zaoberá otázkou zlepšovania a zvyšovania kvality životného prostredia ľudí, ktorí v ňom žijú.

Nabíjacia stanica na elektromobily v Kežmarku.

Odborná komisia ocenila systémové opatrenia aktívnej samosprávy vo vzťahu k obehovému hospodárstvu, prírode, ovzdušiu a klimatickým zmenám. Cestou dlhoročného a komplexného vytvárania podmienok pre zdravie a kvalitu života je udržateľný rozvoj mesta. „Udržateľné mestá sú v súčasnosti veľmi frekventovaný pojem. Mesto Kežmarok sa vybralo cestou napĺňania projektu Smart Green City. Z množstva aktivít v oblasti zeleného a obehového hospodárstva zvyšuje povedomie ľudí o separácii odpadu, biologicky rozložiteľný odpad kompostuje a drevnú štiepku využíva na mulčovanie záhonov," ozrejmil Marek Šúty z oddelenia prípravy investícií Mestského úradu v Kežmarku.

V oblasti ochrany prírody a krajiny, zelenej infraštruktúry podniká každoročne edukačné Lesnícke dni a lesnú pedagogiku. Hľadáme nové zdroje tepla, investujeme do verejného osvetlenia, vyhľadávame smart riešenia, staviame smart budovy a venujeme sa taktiež monitoringu energií.

„Medzi tri piliere udržateľného mesta patrí rovnováha environmentálna, ekonomická a sociálna. Mesto upravuje svoje rozvojové stratégie a uprednostňuje bývanie s nízkou spotrebou energie, renaturalizuje prostredie, obmedzuje svoju expanziu a podporuje kombináciu bývania, služieb a obchodov, hustotu a mikromobilitu," ozrejmil Šúty. Mesto sa zameriava hlavne na štyri oblasti: odpadové hospodárstvo, prostredie a zeleň, ovzdušie a adaptáciu i zmierňovanie dopadov na zmenu klímy. Kežmarku sa podarilo participatívne zapojiť verejnosť, zamestnancov firiem a samosprávy do aktivít skrášľovania mesta formou výsadieb stromov a trvalkových záhonov. Vo vzťahu k ochrane ovzdušia mesto podporuje nemotorovú dopravu vybudovaním cyklistického chodníka historickým centrom a nízko emisné dopravné prostriedky – elektromobilitu. V oblasti adaptácie a zmierňovania dopadov na zmenu klímy pristúpilo mesto k Dohovoru primátorov a starostov o klíme a energetike, a nechalo vypracovať Stratégiu adaptácie mesta Kežmarok na zmenu klímy so zameraním na rast častosti intenzívnych zrážok.

Zlepšovanie stavu životného prostredia mesta prospieva pozitívne k zdravotného stavu

obyvateľov. Toto je výzvou konceptu, ktorý buduje moderné, dynamické a historické mesto Kežmarok.

Ondrej Miškovič

Mestská polícia upozorňuje na nepovolené zbierky

Vianočné sviatky sú o štedrosti, láske a radosti. V mnohých z nás sa budí potreba súcitu s najbiednejšími a preto viac ako inokedy prejavujeme štedrosť. Avšak rôzne finančné zbierky pre takéto osoby sa niektorí snažia zneužívať, a to zvlášť v tomto predvianočnom období.

Podivné zbierky vykonávajú najčastejšie občania, ktorí ani nie sú občanmi Slovenskej republiky. Hlavne pred nákupnými centrami a na miestach, kde je zvýšený pohyb ľudí. „Tieto osoby vyberajú finančné prostriedky vraj pre nepočujúcich a telesne postihnutých ľudí, či pre chudobné deti, čo však vo väčšine prípadov nie je pravda. Finančné prostriedky vyberajú pre úzku skupinu osôb, ktorí z takejto činnosti profitujú. Preukazujú sa falošným certifikátom, na ktorom sú rukou dopísané vymyslené mená ľudí, ktorí vraj dali nejaký finančný príspevok. Avšak ide iba o zlákanie ľudí na vymoženie určitej finančnej čiastky," povedal zo svojej policajnej praxe Štefan Šipula, náčelník Mestskej polície Kežmarok.

Každý by si mal uvedomiť, že aj na takúto činnosť je potrebné živnostenské oprávnenie, registrácia, úradné povolenie alebo osvedčenie podľa platných právnych predpisov. Inak sa dopúšťajú priestupku na úseku podnikania podľa zákona NR SR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, za čo im môže byť uložená na mieste bloková pokuta až do výšky 33 eur. Mestská polícia preto žiada občanov, aby predtým ako dajú nejaké peniaze na dobročinné účely, dôkladne si preverili, či finančná zbierka spĺňa zákonom stanovené podmienky. Ak vznikne podozrenie na nekalú činnosť, aby okamžite kontaktovali mestskú políciu na linke 159, ktorá takýto oznam preverí a podľa okolnosti prijme príslušné opatrenia. „Týmito opatreniami chceme zabezpečiť, aby vykonávané zbierky boli riadne zaevidované a aby vyzbierané finančné prostriedky i skutočne skončili u tých, ktorí ich naozaj potrebujú, čo aj mestská polícia plne podporuje," zakončil upozornenie náčelník mestskej polície Štefan Šipula.

Ondrej Miškovič

Pandemická situácia sa komplikuje i v kežmarskej nemocnici

Nemocnica Dr. Vojtecha Alexandra v Kežmarku n.o., člen skupiny AGEL, sa stará o 25 covid pozitívnych pacientov, z ktorých štyria potrebujú podporu umelej pľúcnej ventilácie a jeden podporu high flow. Vo vakcinačnom centre sa najmä vďaka piatkovému výnimočnému dňu pre neregistrovaných podarilo podať 563 vakcín proti ochoreniu COVID - 19.

Zdravotníci pri otvorení vakcinačného centra.

„Počas minulého týždňa sme vo vakcinačnom centre podali 563 dávok vakcín. Z toho bolo podaných 176 prvých dávok, 57 druhých a 329 tretích dávok vakcín proti ochoreniu COVID-19. Záujemcovia prichádzali najmä počas piatkového dňa, ktorý sme výnimočne sprístupnili pre neregistrovaných. Vo vakcinačnom centre, ktoré prevádzkujeme v budove poliklinky na Hviezdoslavovej ulici č. 27, sa už očkuje treťou dávkou vakcíny Pfizer/BioNTech proti ochoreniu COVID-19," hovorí Anna Rybková, námestníčka riaditeľa pre ošetrovateľskú starostlivosť.

V mobilnom odberovom mieste COVID-19, ktoré nemocnica prevádzkuje na ulici Dr. Daniela Fischera č. 7, sa počas minulého týždňa vykonalo 1264 antigénových testov, ktorých pozitivita bola 8,8 percenta. PCR testov sa vykonalo 524 a pozitivita predstavovala 20,8 percenta.

„Aktuálne sa kežmarská nemocnica stará o 25 covid pozitívnych pacientov, z toho 20 je na kyslíkových lôžkach, jeden potrebuje nazálne aplikovanú ventilačnú podporu s vysokým prietokom plynov, takzvane high flow a štyria potrebujú podporu umelej pľúcnej ventilácie. Evidujeme sedem pozitívnych zamestnancov a traja sú v karanténe. Zaočkovanosť hospitalizovaných pacientov predstavuje osem percent. Od minulého týždňa máme možnosť podania aj monoklonálnych protilátok, ktoré sa podávajú pacientom v počiatočnom štádiu ochorenia COVID-19 podľa lekárom presne stanovených indikácií. Do dnešného dňa sme ich podali už desiatim pacientom," informuje námestníčka pre liečebno-preventívnu starostlivosť Lýdia Wikarská.

Martina Pavliková

Otvorte svoje prevádzky aj v lockdowne

Projek www.kezmarokponuka.online je podporený mestom Kežmarok, ktorý predajcom umožňuje predávať svoje služby a produkty na území mesta online.

Projekt je nápomocný všetkým, ktorí museli svoje aktivity počas krízy obmedziť. Taktiež pomôže aj ostatným rozšíriť svoje predajné kanály. Vďaka projektu môžete byť pre Kežmarčanov dostupní počas celého roka. Kežmarčania nájdu na jednom mieste sústredenú ponuku produktov a služieb kežmarských predajcov. Predajcovia môžu taktiež prepojiť svoj existujúci eshop s týmto projektom a takto predstaviť svoje vlastné eshopy, či iné online predajné kanály.

Rozsah a druh predávaných produktov a služieb nie je obmedzený. Je možný predaj bežných produktov ako potraviny, oblečenie, zdravotné pomôcky, elektronika, záhrada, drogéria, detský tovar, ale aj služby rôzneho charakteru ako napríklad: kadernícke, maliarske, upratovacie, prepravné, kozmetické, údržbárske a podobne. Prostredníctvom ponúkaných tovarov a služieb môžete zviditeľniť vašu firmu, alebo prevádzku.

Stačí sa zadarmo zaregistrovať a pridať produkty. O všetko ostatné sa postará portál.

Marek Kollár

Bohatá jeseň kežmarských turistov

Tohtoročná jeseň bola skutočne výnimočná, krásne slnečné dni a stabilné počasie priam lákali do prírody. Členovia turistického klubu KST Zlatná Kežmarok využili tieto dni naplno.

Dušičkový pochod organizovaný 31. októbra.

Spoznávali sme krásne miesta na Slovensku, ale nemenej dôležitý bol pre nás aj spoločenský kontakt medzi ľuďmi, ktorý nám tak veľmi chýbal v súčasnej pandemickej dobe. Môžeme tak spojiť príjemné s užitočným. Jedna naša členka nazvala prírodu „Boží chrám krásy" ako nádhernú kulisu, ktorá nás všade obklopuje a my sme jej neoddeliteľnou súčasťou. Je naaranžovaná so všetkou dômyselnosťou, presnosťou a účelnosťou, ale aj pre našu potechu. Nie každý sa azda stotožní s jej poetickým opisom, no príroda nás priamo vyzýva k romantike.

Prosiecka a Kvačianska dolina sa stala naším turistickým cieľom dňa 12. septembra. Obidve doliny sú prepojené zaujímavým okružným náučným chodníkom a je to skutočná turistická lahôdka. Prosiecka dolina je považovaná za jednu z najkrajších dolín na Slovensku najmä pre krasové útvary a pestrosť rastlín. Čitatelia časopisu Krásy Slovenska ju dokonca označili za najkrajšiu dolinu na Slovensku. V hornej časti Kvačianskej doliny v lokalite Oblazy sme navštívili dva drevené vodné kolesové mlyny, ktoré sú technickými pamiatkami. Jednoznačne patrili medzi hlavné lákadlo celej túry. Dolný mlyn s pílou je zrešťaurovaný a v prevádzke. Ukrýva expozíciu mlynárskej techniky. S obdivom sme hľadeli na funkčné staré stroje, historické dedičstvo našich predkov.

Turistický výlet na Borovniak v lokalite Ondrejisko 1272 m n. m., ktorý sa uskutočnil dňa 3. októbra, bol pre nás všetkých milým prekvapením. Zo sedla Besník sme sa vybrali po značenej turistickej trase na najvyšší vrch Slovenského raja Borovniak. Z jeho vrcholu sme videli Slovenský raj s dolinou Hnilca, Kráľovu hoľu, hrebeň Nízkych Tatier, Stolické vrchy a Muránsku planinu. Na cestu späť sme si zvolili smer do Telgártu ku Chmarošskému a Telgártskemu viaduktu. Na záver nechýbalo posedenie pri káve v unikátnej kaviarni priamo v historickom železničnom vagóne.

Naša cesta po stopách histórie viedla 24. októbra na hrady Šariš a Kamenický hrad. V súčasnej dobe sa obidve zrúcaniny hradov pomaly obnovujú a ponúkajú úžasné výhľady nielen na okolité kopce, ale aj na okolité hrady a zrúcaniny, ktoré je dobre vidieť voľným okom. Atmosféra na týchto hradoch a zanietenosť dobrovoľníkov, ktorí sa podieľajú na ich rekonštrukcii, je inšpiratívna. Šarišský hrad je ľahko prístupný z obce Veľký Šariš, zo zrekonštruovanej hlavnej hradnej veže sa nám ponúkli krásne výhľady na región Šariša. Kamenický hrad sa nachádza na dominantnom vápencovom brale nad obcou Kamenica. Pri dobrej viditeľnosti sme z hradného kopca videli Ľubovniansky hrad, Haningovský hrad i hrad Šariš. Na hrady vedú náučné chodníky so zaujímavými informáciami o prírode a histórii danej lokality.

Dušičkový pochod organizovaný 31. októbra bol pre nás prvý v histórii klubu a získal si nás úžasnou atmosférou večerného pochodu v okolí mesta. Na záver sme si na kežmarských cintorínoch zaspomínali na našich blízkych zosnulých. Minútou ticha sme si uctili pamiatku bývalých členov klubu Milana Chomu a Jozefa Terešáka.

Hoci turistika patrí k odvetviu kolektívnych športov, nemusí vždy znamenať rekordy a vysoké méty. Pre nás sa pohyb v prírode stal osožnou vzpruhou a osviežením. Pri chôdzi zabúdame na vlastné boľačky a vznikajú aj nové priateľstvá. Človek sa niekedy v rozprávaní nezastaví až do cieľa a ani nezbadá, čo všetko náročné prekonal, či zdolal na trase. Myseľ je očistená, údy sladko unavené a na záver odmena v podobe nádherných výhľadov, nezabudnuteľných zážitkov i pocit uspokojenia, že sme v niečom prekonali sami seba. Nás organizátorov teší spokojné úsmevy účastníkov výletov, ale potešia aj slová vďaky, ktoré od nich dostávame za našu ochotu pracovať bez nároku na odmenu v prospech komunity turistov. Poďakovanie patrí mestu Kežmarok, ktoré nás v roku 2021 podporilo dotáciou na činnosť v sume tisíc eur. Náš príspevok pre mesto budete mať možnosť vidieť až na jar, keď rozkvitnú tulipány v parku pri tanku, ktoré vysadili naše členky v spolupráci z Verejnoprospešné služby Mesta Kežmarok.

Blížia sa najkrajšie sviatky roka- Vianoce. Prajeme preto všetkým občanom mesta pevné zdravie a veríme, že mnohých z vás naše aktivity oslovili a v budúcom roku sa stretneme na turistických chodníčkoch nášho regiónu. Od. 1. januára 2022 vytvárame v rámci klubu sekciu mládeže KST a sekciu vysokohorskej turistiky.

Zuzana Rumlová,
predsedníčka výkonného výboru KST
Zlatná Kežmarok

POĎAKOVANIE

Vážená redakcia Novín Kežmarok,

s priateľkami chodím na prechádzky po cyklistických chodníkoch cez les. Radi chodievame smerom na Strážky a vždy sa pristavíme pri pamätníku v časti Hájovňa, kde si spomíname na popravených partizánov a pritom zapaľujeme sviece. V nedeľu 14. novembra sme zažili šok. Nový pomník a s ním celý prístrešok okolo bol upravený. Osadená lavička, nasadené kvety boli adekvátne pripravené k spomienke. Ďakujeme!

Kežmarčanka Mária Bárdyová s priateľkami Katarínou Kovaľovou a Annou Horváthovou.

Škola pre tvorivé duše v Kežmarku

ŠKOLA UMELECKÉHO PRIEMYSLU KEŽMAROK

Mladá a dynamická škola sa snaží svojím duchom i každodennou prácou študentom pootvoriť pomyselné dvere k neprebádaným umeleckým prejavom. Takou je Škola umeleckého priemyslu Kežmarok, kde rastú a napredujú talenty spod Tatier.

Svoju históriu vo sfére umeleckého sveta píše už od roku 1997. Za roky existencie sa vyprofilovalo jej obsahové zameranie tak, aby obsiahla nastávajúcu renesanciu umeleckých odborov. Pribúdajú do nej aj nové študijné odbory podľa požiadaviek trhu, ktorý má stále dopyt po tvorivých a šikovných mladých ľuďoch. Jej cieľom je nielen kvalitná realizácia výchovnovzdelávacieho procesu, ale aj zabezpečenie hodnotného študentského života a rôznych foriem sebarozvoja jej žiakov. Pedagógovia podnecujú študentov naučiť sa čo najširšiu škálu výtvarných techník a rôznorodých umeleckých prístupov. Nebránia sa ani svetu počítačových programov, v ktorých svoje umenie pretvárajú na komerčne využiteľné produkty, čo z nich robí žiadaných jedincov na trhu práce, ale i v umeleckej sfére. Nie je preto prekvapením, že Prešovský samosprávny kraj pripravuje stavbu novej, modernej budovy Školy umeleckého priemyslu v Kežmarku. Bude tak pýchou kraja a centrom vzdelávania v oblasti umenia.

Maturitná práca je pre reštaurátora mnohokrát výzvou.

Kreatívne duše v škole čaká nespočetne veľa možností. Môžu sa zapojiť do rôznych projektov, praxí a stáží v zahraničí. Tí, ktorým nie je cudzí pohľad cez objektív fotoaparátu, sa môžu realizovať v profesionálnych fotoateliéroch. Šikovné ruky majstrov oprašujúcich krásy histórie určite potešia vlastné reštaurátorské dielne. Študenti si môžu vyberať z bohatej krúžkovej činnosti pod vedením odborníkov z praxe a neskôr sa svojimi dielami prezentovať na výstavách nielen doma, ale aj vo svete.

Škola umeleckého priemyslu v Kežmarku ponúka niekoľko študijných odborov: grafický a priestorový dizajn, propagačné výtvarníctvo, konzervátorstvo a reštaurátorstvo drevorezieb, fotografický a grafický dizajn. Deviatakovi s tvorivosťou v malíčku si tak stačí iba vybrať podľa svojho záujmu. Uchádzač je prijatý na základe zohľadnenia študijných výsledkov a overením talentu. Talentová skúška pozostáva zo skúšky priestorového a farebného cítenia. Informácie pre uchádzača nájdete na internetovej stránke školy. Absolventi strednej školy majú uplatnenie v umeleckoremeselných prevádzkach, reklamných agentúrach, umeleckých ateliéroch ale aj v ďalšom štúdiu na vysokej škole. Realizujú sa aj vo výchovnovzdelávacom procese alebo dosahujú vynikajúce výsledky v samostatnom sektore podnikania, či voľnom umení.

Patrícia Rozgonyiová

Deň Materských škôl v Kežmarku nebol len o najmenších

Významným medzníkom v dejinách predškolskej pedagogiky sa na Slovensku stal dátum 4. november 1829, kedy bola založená prvá detská opatrovňa na území Slovenska v Banskej Bystrici. Jej zakladateľkou bola grófka Mária Terézia Bruncwicková.

Práve ona vystihla špecifikum didaktiky materskej školy už v jej počiatkoch: „Tieto malé deti tak vyučujú, že ani nevedia, že sa učili, a celý čas trávia tak, že si myslia, že sa hrali." Tento skutok inšpiroval Slovenský výbor Svetovej organizácie pre predškolskú výchovu (SV OMEP) k ucteniu si všetkých materských škôl na Slovensku. 4. november sa tak stal Dňom Materských škôl.

V okrese Kežmarok pôsobí profesijná organizácia Spoločnosť pre predškolskú výchovu, ktorá zastupuje materské školy v rôznych oblastiach, najmä vo výchove a vzdelávaní detí. Deň materských škôl, na ktorom sa zúčastnili aj rodičia a zástupcovia mesta, sme takto spoločne pripravili už niekoľkokrát. Rôznymi aktivitami upozorňujeme verejnosť na dianie v materských školách a ich význam v živote dieťaťa.

I v týchto pre nás ťažkých časoch pandémie sme deťom pripravili krásny deň. Každá materská škola ho poňala po svojom tak, aby sa deti cítili príjemne a mali veľký zážitok. Úvodom samozrejme zaznela škôlkárska hymna materských škôl. V Materskej škole na Cintorínskej ulici sa triedy premenili na malé telocvične, v ktorých si deti v podobe zábavných i súťažných aktivít s netradičným náčiním precvičili zručnosti a schopnosti. Nechýbalo bohaté občerstvenie pozostávajúce zo zdravej výživy. Na záver deti čakalo prekvapenie vo forme skákacieho hradu. Všetci si domov odniesli sladkú odmenu a pochvalný list.

V Materskej škole na ulici Možiarska pokračovali v ľudových tradíciách. Deti tancovali v krojoch za spevu ľudových piesní. V druhej triede sa zabávali s pani Jeseňou, kde tvorili rôzne veselé predmety z lístia a na záver všetkých prišiel rozveseliť Šašo Jašo. V detských očkách bola radosť a šťastie.

Pod názvom Dve sestry veveričky sa niesol Deň materských škôl v Základnej škole s materskou školou Nižná Brána. Deti prostredníctvom rozprávkového príbehu riešili to, ako sa majú správať v rôznych krízových situáciách. Veverička ich pozvala do diania nielen v triede ale aj vonku. Ak k nim prídeme na návštevu, možno nám škôlkari prezradia, čo sa naučili.

Veselo bolo aj na sídlisku Juh v Materskej škole Karola Kuzmányho. Tam školský dvor zaplnili všetky deti farebnými šarkanmi, ktoré si každá trieda vyrobila. Veru v tento deň lietali super nielen oni, ale aj strigy. Veselú náladu im spríjemnila diskohudba. Je vidieť, že pani učiteľky sú odborníčky vo svojom odbore a milujú nielen svoju prácu, ale hlavne deti. Odmenou je pre ne úsmev vyčarený na tváričke dieťaťa a slová: „To bol najlepší deň v mojom živote".

Veľmi milé prekvapenie čakalo deti a vedenie škôl na mestskom úrade, kde ich prijal pán viceprimátor Karol Gurka, ktorý poďakoval všetkým pedagógom za ich prácu. Deti zabavil ujo Jano svojimi pesničkami. Ako bolo u nás zvykom už po minulé roky, pani riaditeľky odovzdali darčeky vyrobené deťmi a pochvalný list mestu Kežmarok a pánovi primátorovi Jánovi Ferenčákovi za zveľaďovanie materských škôl.

V mene Spoločnosti pre predškolskú výchovu región Kežmarok sa chcem všetkým poďakovať za krásne pripravený Deň materských škôl v našom meste. Vďaka patrí aj ostatným pedagógom v okrese. Neostáva nič iné, iba popriať im veľa krásnych momentov v práci s deťmi.

Želmíra Hanisková

Vykopali sme a čo ďalej

V minulom roku realizovalo Múzeum v Kežmarku spolu s Múzeom Spiša v Spišskej Novej Vsi archeologický výskum vo Švábovciach, konkrétne v polohe Sad. V súčasnosti prebieha projekt zameraný na podrobnú analýzu nálezového materiálu.

Cieľom projektu je získať doplňujúce informácie metódami výskumu vychádzajúcimi z rôznych vedných oblastí. Keramika, kovové predmety, kováčska troska, ale i ojedinelé formy na odlievanie predmetov z farebných kovov sú analyzované aj z pohľadu technologických postupov výroby. Získané uhlíky a semienka vypovedajú o používaných drevinách, pestovaných plodinách, o prírodnom prostredí v danom období. Zvieracie kosti svedčia napríklad aj o stravovacích návykoch.

Prečo sa taký komplexný výskum, ktorý podporil z verejných zdrojov Fond na podporu umenia, rieši na lokalite, ktorá zdanlivo s Kežmarkom nesúvisí? Poloha Sad v intraviláne Švábovciec je z určitého hľadiska výnimočná. Jedná sa o územie uprostred obce v blízkosti kostola a bývalého panského dvora, ktoré ostalo od stredoveku neporušené. V minulosti sa jednalo o pozemkový majetok patriaci k šľachtickej kúrii. Až v priebehu 19. storočia bol rozdelený na súkromné políčka. Na ploche s rozlohou 600 m2 tu bolo preskúmaných 17 stredovekých, prevažne hospodárskych objektov. Spolu s hnuteľnými nálezmi predstavujú zaujímavé spektrum činností, ktoré sa tu v stredoveku vykonávali. Súviseli napríklad s kováčstvom či kovolejárstvom. Našli sa aj kostené ihly, šidlá, hlinený praslen. Existencia prevažnej časti z nich súvisí so vznikom stredovekej dediny Švábovce. Založili ju nemecký hostia v rámci kolonizácie Spiša po mongolskom vpáde okolo polovice 13. storočia. Unikátny je nález strieborného denára z obdobia posledného z Arpádovcov, Ondreja III. (1290-1301), vôbec prvý na Slovensku. Na konci 13. storočia väčšina objektov zanikla, neskôr v prvej polovici 15. storočia tu fungovala kováčska dielňa. Práve skutočnosť, že objekty neboli narušené novovekou činnosťou, ako aj ich vzťah k počiatkom stredovekých Šváboviec, robia lokalitu výnimočnou. Čo by sme za to dali, keby v Kežmarku bolo možné preskúmať neporušené pozostatky prvej osady nemeckých hostí, prípadne staršiu slovanskú osadu niekde na území mesta!

Súčasťou projektu je aj online prezentácia výsledkov archeologického výskumu na stránke Múzea v Kežmarku formou interaktívnej 3D mapy terénu, ktorú vytvorila spoločnosť Overhead s.r.o. Virtuálne spracované nálezisko ponúka takmer neobmedzené formy prezentácie aj s možnosťou jej ďalšieho vývoja. Prezentácia bola sprístupnená od 5. novembra a dostupná bude do konca roka 2021. Veríme, že takáto forma predstavenia lokality umožní návštevníkom stránky múzea, utvoriť si lepšiu predstavu o tom, čo znamená archeologický výskum a ako môže obohatiť naše poznanie o krajine, v ktorej žijeme.

Prezentáciu na online 3D platforme podporil z verejných zdrojov Fond na podporu umenia.

Marta Kučerová,
archeologička Múzea v Kežmarku

Tajomstvá hradných depozitárov. Fotografia Thökölyho čestnej stráže

Minulý mesiac sme si predstavili fotografiu z prevozu pozostatkov Imricha Thökölyho. Tentoraz si priblížime ďalšiu fotku súvisiacu s touto veľkolepou akciou, ktorá sa konala koncom októbra 1906.

Na fotografii z prenosu pozostatkov Imricha Thökölyho sú páni odetí v kuruckých uniformách, s čiapkami zdobenými perami a s reprezentatívnymi uhorskými šabľami v rukách. U troch vidieť na rukávoch pásku s nápisom Késmárk. V druhom rade zľava stoja hlavný notár Koloman Csiha, profesor lýcea Samuel Banczik a bývalý hlavný notár István Palcsó mladší. Ten ako jediný nemá ani fúzy. Sediacimi sú riaditeľ kežmarského lýcea Zsigmund Karátsony, riaditeľ obchodnej školy Alexander Belóczy a predseda správnej rady kežmarskej banky Elemér Mattaysovszsky. Historický dojem dopĺňa maľované pozadie s motívom antického stĺpu a schodmi. Čiernobiela fotka s rozmermi 28,5 x 22,9 centimetra je nalepená na kartónovej podložke. Do zbierkového fondu bola zakúpená v roku 1970 za 25 Kčs.

Páni zaodetí v kuruckých uniformách.

Nepoznáme podrobné životopisy všetkých aktérov, takže si predstavme aspoň dvoch najznámejších. Zsigmond Karátsony (1868 – 1941) začal na kežmarskom lýceu pôsobiť na jeseň 1898, kde vyučoval latinčinu a gréčtinu. Tieto jazyky učil aj budúceho lekára a spisovateľa Ivana Stodolu. V roku 1906 ho patronát lýcea zvolil za riaditeľa ústavu, v tejto funkcii pôsobil do roku 1912. V tomto období sa gymnázium rozrástlo o ďalší trakt, v roku 1907 tu maturoval slovenský spisovateľ Martin Rázus, ktorého riaditeľ údajne chránil pred viacerými šovinistickými spolužiakmi. Po vzniku Československej republiky bol v marci 1919 prepustený zo školských služieb. Medzi jeho záľuby patrila hudba - výborne hral na husle, tiež bol členom kežmarského orchestra. Okrem toho bol inšpektor evanjelickej cirkevnej obce, pôsobil aj ako fotograf. Jeho manželkou bola Vilma Tátray, dcéra kežmarského lekára a zakladateľa Spolku spišských lekárov a lekárnikov.

Druhou významnou osobnosťou kežmarského školstva bol Alexander Belóczy (1861 – 1931). Po štúdiách v Banskej Bystrici, Lučenci a Budapešti prišiel v roku 1888 pod Tatry. Stal sa učiteľom na v roku 1887 otvorenej chlapčenskej meštianskej škole. O rok neskôr bol už riaditeľom! Vďaka kontaktom zabezpečil škole štátnu podporu a v roku 1892 otvoril aj Vyššiu obchodnú školu. Pre nárast počtu študentov presadil výstavbu novej budovy, dokončili ju v roku 1896. Umiestnenie v nej našli obe školy, viaceré kurzy či konvikt. Školská knižnica i laboratóriá boli na vynikajúcej úrovni. Popularita ústavov stúpala, takže sa musela postaviť ďalšia budova. Ešte nebola dokončená, keď vypukla prvá svetová vojna. V jej priestoroch sa zriadila vojenská nemocnica Červeného kríža a Belóczy ju aktívne podporoval. V tom čase zápasil s vyučovacím procesom. Pedagogický zbor tvorili výhradne muži, čiže mobilizácia ho preriedila. Riaditeľ väčšinu kolegov vyreklamoval, no netýkalo sa to Bartolomeja Baradlaia, ktorý padol; ani O. Prepeliczaya - ten ostal na bojiskách do konca vojny. Záver vojny bol pre Alexandra trpký. Po vzniku Československa a obsadení Spiša vojakmi prevzalo riadenie školy nové vedenie. Zo školských služieb bol prepustený, preto sa venoval miestnej politike, v rokoch 1923 – 1927 bol mešťanostom. Zvyšok života zasvätil práci na vzniku kežmarského múzea. V lete 1892 sa oženil s Idou Koromzay, dcérou továrnika Georga zo Spišskej Belej.

Vladimír Julián Ševc,
foto: Múzeum v Kežmarku

Opustil nás hrdina Slovenského národného povstania

Štefan Líška bol jedným z posledných priamych účastníkov boja proti fašizmu na strednom Slovensku. Vo veku 97 rokov nás 25. septembra opustil. Jeho životný príbeh nám vyrozprávala dcéra Ľudmila.

Štefan Líška

Narodil sa v Novákoch 21. júla 1924 ako najstarší z piatich detí. V čase povstania študoval na reálnom gymnáziu v Prievidzi a potom na vojenských školách. Jedna z nich bola v českej obci Hranice, druhá v Prahe, takzvanej Hákenke. Pôvodne mal ísť študovať až do Moskvy, no kvôli zisteným zdravotným problémom s nedoslýchavosťou chlopne mu to nebolo umožnené. Bol členom Hornonitrianskej partizánskej brigády, najväčšej na Slovensku. V novembri 1942 ako študent gymnázia píše na múry Chemickej továrne v Novákoch heslá: „Smrť fašizmu! Nech žije VOSR!" Keby ho boli vtedy našli, zabili by ho. Zatajil to pred priateľmi, vtedy o tom vedela iba jeho mama. Londýn i Moskva ocenili túto formu ilegálneho odboja. Až po druhej svetovej vojne o tomto čine hovorí členom Hornonitrianskej partizánskej brigády. Vypočuli ho František a Jozef Hagarovci, ktorí boli na jej čele. František bol vtedy povereníkom lesného a vodného hospodárstva.

„Moja mama, Anna Líšková, rodená Bobeková, bola tiež zapojená do odboja. S ňou mal otec štyri deti: najstaršiu Ľudmilu, Jaroslava, Darinu a Stanislava. Robil v Bratislave na vojenskom okruhu, neskôr v Trenčíne. Odtiaľ išiel do Skleného, kde sa narodil môj brat, ja som sa narodila v Podhradí, blízko Prievidze," približuje svoju rodinu Ľudmila.

Otec bol podľa slov dcéry vždy priamy a čestný. Ako cítil, tak aj konal a bol skromným človekom. Po druhej svetovej vojne bol považovaný za druhé najväčšie eso. V minulom režime ostal v nemilosti, no nikdy nežiadal o rehabilitáciu. K jeho záujmom patrila najmä politika, pretože robil v armáde. Ovládal niekoľko cudzích jazykov: latinčinu, gréčtinu, španielčinu, nemčinu, francúzštinu a angličtinu. Bol a navždy ostane nositeľom viacerých medailí za účasť v Slovenskom národom povstaní.

Ľudia to vtedy podľa jeho spomienok nerobili z vypočítavosti. Robili to so srdcom a preto, lebo to národ potreboval. „Moja mamka s celou rodinou po celý čas povstania pripravovali rezance a vynášali vo vreciach do bunkrov v lese. Mamkinho švagra Imricha Chalmovského zradili ľudia z Podhradia a pri bunkri ho ako 30 ročného zabili fašisti, presne na jeho narodeniny. S mamkou sa otec zoznámil po vojne, keď vybavovala pre švagra papiere," spomína dcéra Ľudmila.

Deti si naň spomínajú ako na veľmi prísneho. To čo sa začalo, to sa muselo aj skončiť. „Viedol nás k zodpovednosti. Klamať sme nesmeli, boli sme za to trestaní. Bol nadpriemerne inteligentný, niekedy sme mu nerozumeli. Až keď sme boli starší sme pochopili, že čo je vo veci. Bol skromný, jednoduchý, no s veľkým srdcom. Nikdy nerozprával o tom, čo urobil, museli sme to z neho ťahať. Je dôležité mladým generáciám takú osobnosť pripomenúť, lebo je to veľká brázda," spomína s obdivom dcéra. Prednedávnom po otcovi prevzala ocenenie v Liptovskej Tepličke.

Na pietnych stretnutiach hovoril o svojich skúsenostiach. Bol to plamenný človek a niekedy nevyberal slová. Vo voľnom čase rád sadil stromy v záhradke, staral sa o životné prostredie. Učil deti o zelenom hnojive a o tom, ako sa starať o svoje okolie.

Zažil i terajšiu pandemickú dobu. Bol z toho prekvapený, no rozumel tomu. Pozeral sa na to jasne: toto nemôže takto ostať a musí sa to zmeniť. „Musia sa dať ľudia dohromady, najmä tí múdri, nie tí, ktorí majú nízke IQ," vravieval.

Chcel vychovať svoje deti k poriadku a čistote, to bolo jeho životným krédom. „Ja by som mohol byť človek, ktorý sa zapredá. Mali by ste jachty na Baltickom mori. Ja som nebol taký človek. Preto to takto skončilo a myslím si, že je to tak lepšie," vysvetlil svojim deťom presvedčenie, ktorému ostal verný do smrti. Okrem najstaršej dcéry nemohli ostatné deti vyštudovať, keďže mali v kádrovom posudku napísané, že otec je nepriateľ socializmu. Iba kvôli tomu, že povedal pravdu. Stalo sa, že ho niektorí očierňovali a to nezniesol. Česť jeho pamiatke!

Ondrej Miškovič
foto: Archív rodiny Líškovej

Ocenenie Hornonitrianskej partizánskej brigády.

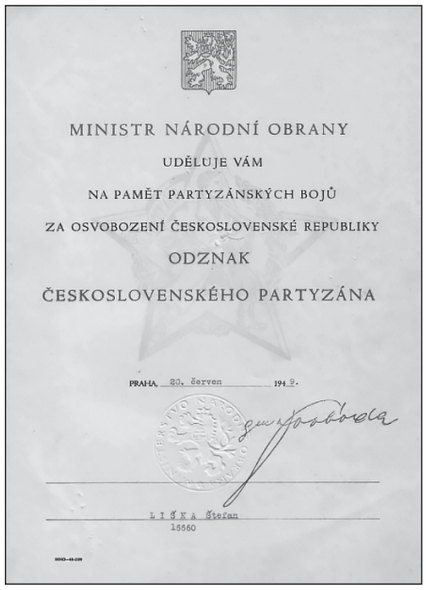

MINISTR NÁRODNÍ OBRANY
UDĚLUJE VÁM
NA PAMĚT PARTYZÁNSKÝCH BOJŮ
ZA OSVOBOZENÍ ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY
ODZNAK
ČESKOSLOVENSKÉHO PARTYZÁNA

PRAHA, 20. červen 194 9.

L I Š K A Štefan
16560

Ocenenia prijímal i z rúk vládnych predstaviteľov, v Kežmarku ho však mnohí nepoznali.

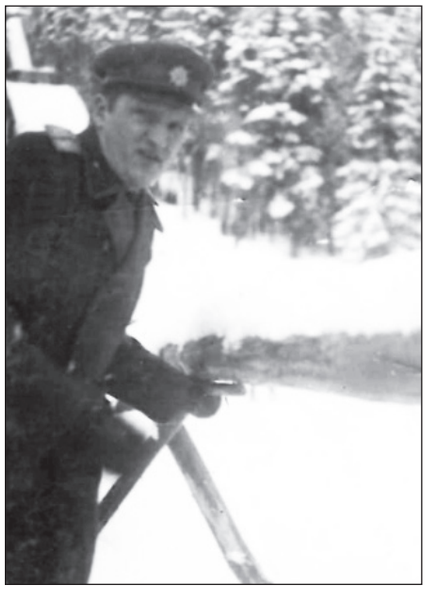

Na otcovu výchovu spomínajú jeho dcéry s obdivom a pokorou.

Kostol postavili v uličnej zástavbe na mieste troch meštianskych domov

Meštianske domy, ktoré darovalo v roku 1650 protestantské mesto Kežmarok katolíckej cirkvi, aby si postavila malý kostolík, pretože Kostol svätého Kríža bol v tom čase vlastníctvom protestantov, dnes v Kežmarku už nenájdeme. Miesto nich máme nenápadnú historickú dominantu.

Oltárny priestor kežmarského kostola na Hradnom námestí.

Kežmarok bol slobodným kráľovským mestom, dokým sa priamo na jeho území nepostavil hrad v roku 1463. „Hradné panstvo - hlavne štyri generácie rodiny Thököly - sa snažili mešťanov zbaviť všetkých práv - boje o slobodu trvali takmer dvesto rokov. Aby sa Kežmarčania zbavili hradných pánov, hľadali pomoc, kde sa len dalo. Hoci bolo mesto evanjelické - žila tu väčšina Nemcov - požiadalo o pomoc aj katolícku cirkev," približuje históriu mesta a obdobie náboženských bojov historička Nora Baráthová.

Za pomoci všetkých orodovníkov a panovníka sa napokon Kežmarok v roku 1651 vykúpil spod hradných pánov a znova sa stal slobodným kráľovským mestom. Za pomoc sa bolo treba odvďačiť. Tak katolícka cirkev, ktorej pôvodný kostol v tom čase užívali evanjelici, dostala od mesta tri domy v zástavbe Hradnej ulice, aby si na ich mieste postavila kostol. „Kostol vznikol medzi rokmi 1651 až 1654. Navštevovali ho hlavne Slováci a údajne aj kázne boli slovenské, preto kostol po stáročia volali aj slovenským kostolom," približuje Baráthová. Podľa popisu z roku 1720 bol pomerne skromnou stavbou, zaklenutou dreveným stropom a vo vežičke boli umiestnené dva zvony.

Tri mená jedného kostola

V roku 1670, počas obdobia rekatolizácie prichádza do Kežmarku paulínsky rád, ktorý prevzal tento kostol a preto sa začal volať paulínskym. V roku 1731 bol chrám zasvätený Nanebovzatiu Panny Márie a tak ho dodnes volajú aj mariánsky. Otázkou podľa Baráthovej ostáva, prečo až tak neskoro po výstavbe sa uskutočnila posviacka chrámu? Dnes však tento chrám označujeme tromi názvami: Paulínsky, pre prítomnosť rehole Paulínov, Nanebovzatia Panny Márie, ktorému je zasvätený, ale aj mariánsky, vyplývajúc z jeho patrocínia.

Kostol skúšaný ohňom

Kostol trpel viacerými požiarmi. Dňa 19. decembra 1741 kostol vyhorel spolu s veľkou časťou Hradnej ulice. O šesť rokov 24. apríla 1747 bol položený základný kameň nového kostola, zvonka ho dokončili v roku 1756. Kostol už bol bez veže. Hlavný oltár bol dokončený v roku 1772 a jeho ústredným obrazom bolo Navštívenie Panny Márie. V roku 1787 postihol Kežmarok ďalší požiar, zhorelo takmer celé mesto, hrad a neďaleko stojaci mariánsky kostol, údajne bez strechy a okien bol až 14 rokov. Generálna oprava sa uskutočnila až v roku 1821. Tento rok je aj na vchodových dverách. K ďalším opravám došlo koncom 19. storočia, v druhej polovici 20. stor. a začiatkom 21. storočia, kedy sa dostal do súčasnej podoby.

„Ľudia o tomto kostole vedia pomerne málo. Ak siahnu po štvrtom diely monografie Život v Kežmarku, nájdu tam aj štúdiu o umeleckých pamiatkach mesta – rímskokatolícke dopodrobna opísal MUDr. Jaroslav Grochola. Keďže som evanjeličkou, do tohto kostola chodím len v rámci kultúrnych akcií a pozerám naň ako významnú pamiatku," dodáva historička Nora Baráthová.

Ondrej Miškovič

Čo sa skrýva za písmenami v kežmarskej kronike

Po stranách hrubej knihy viazanej v koži sa vlní ozdobné písmo. Málokto vie, koľko práce, trpezlivosti i šikovnosti obnáša ručné napísanie krasopisného textu. Nahliadnime spoločne na cestu od prvých ťahov ceruzkou až po detailne vypracovaný text.

V dnešnej uponáhľanej dobe sa kaligrafom môže stať takmer každý a nemusí mať ani špeciálne vzdelanie. Postačuje iba kurz a pre inšpiráciu množstvo ukážok na internete alebo v dostupnej literatúre. Niektorí z nás sa dokonca môžu pýšiť krásnym rukopisom, ktorým sa prezentujú v písanej forme. Nemusí to však hneď znamenať, že by kaligrafiu s ľahkosťou zvládli. Je to osobitá disciplína, ktorá si vyžaduje pevnú ruku, trpezlivosť a dlhodobejšiu prax. „Pri žiakoch, ktorých som učila v Škole umeleckého priemyslu v Kežmarku predmet Písmo som okamžite videla, či majú talent, alebo sú len snaživí a pracovití. Medzi nimi bolo v niektorých skupinách minimálne 50 percent talentovaných. Keďže v súčasnosti môžeme použiť v grafickej práci akýkoľvek font z počítača, myslím, že málokto z nich sa k tejto praktickej záľube - kaligrafii vráti," hovorí zapisovateľka do kežmarskej kroniky Alena Trembová.

Ak by sa niekto vybral po ceste umenia krasopisu, musí sa obrniť trpezlivosťou, ochotou viackrát precvičovať kaligrafické fonty, či dodržiavať ich charakteristické znaky. Zakúpiť si kaligrafické perá, fixky, tuše a písať. Najprv pomalšie, dávať pozor na jednotlivé ťahy a potom sa tempo písania zrýchli. Stojí to množstvo času, no výnimočný výsledok na seba nenechá dlho čakať.

Teória naštudovaná, kaligrafické fonty nacvičené a už pred nami čaká samotný krasopisný zápis. Kde však začať? Príprava textu a pomôcok je individuálna, podľa toho, aký formát chceme zaplniť a množstva textu, ktorý si musíme rozvrhnúť. Nezaobíde sa to bez pomocných liniek na konkrétny podklad a predpísanie ceruzou. Potom stačia už len čisté ruky a pomôcky na písanie. Konkrétny krasopisný font by už mal byť plne zautomatizovaný. Do hlavnej úlohy prichádza len sústredenie, aby nedošlo k nejakej chybe, alebo nedopatrením urobená machuľa.

„Je to veľmi nemilé a nemalo by sa to stávať. Ak sa to stane, tak pomôže ostrá žiletka, prípadne biela fixka. Zachrániť sa takto dajú len drobné chyby, alebo machule," opisuje opravu krasopisných textov Trembová. Zapisovateľka kežmarskej kroniky v minulosti písala zväčša mená výhercov rôznych súťaží na diplomoch, venovaniach a pamätných zápisoch. Pekný a náročný text bol podľa nej na listine, ktorá je uložená v časovej schránke v Kežmarskej Redute.

Patrícia Rozgonyiová

Pomáhajú nezištne a s láskou

Vídať ich v uliciach mesta s nadšením v tvárach a odhodlaním v srdci. Skauti z 3. zboru Aničky a Bořivoja Uhrových Kežmarok majú neustále plné ruky práce. Každý z nich, ktorý prispieva svojou troškou k budovaniu lepšieho sveta, je výnimočný.

kautský zbor je v Kežmarku aktívny už vyše tridsať rokov. Tvoria ho dievčatá a chlapci, ktorí chcú žiť dobrodružstvom, hľadajú dobrých kamarátov, chcú hrať veľa hier, skúšať nové športy, tvoriť, poznávať prírodu, získavať nové zručnosti užitočné v živote, byť stále lepším a pomáhať druhým. V súčasnosti je v zbore zaregistrovaných 96 členov, z toho presnú polovicu tvoria dievčatá a druhú chlapci. Kto sa chce k nim pridať, nech neváha ani chvíľku. Ani v tejto komplikovanej dobe, ktorá si vynútila nové riešenia k vzniknutým problémom, záujem o členstvo pri skautoch neutícha. „Napriek tomu, že sme museli našu činnosť v poslednom období obmedziť a presunúť do online priestoru, náš zbor sa pomaly rozrastá. Tešíme sa, že cítime zo strany rodičov záujem dať svoje deti na skauting," hovorí zborová vodkyňa Natália Abtová.

Kreativite sa medze nekladú, preto neexistuje skautská aktivita, ktorá by sa opakovala. Ich výchovné ciele sa totižto dajú naplniť rôznymi spôsobmi a činnosťami. Hlavou nápadu bývajú zväčša dobrovoľníci a záleží na nich, čo všetko zaujímavé vymyslia a pripravia pre deti.

Za pravidelnú činnosť počas roka by sa dali považovať stretnutia detí v malých skupinách – družinách. Obyčajne sa stretávajú raz do týždňa, inokedy na víkendových výletoch, či viacdňových akciách. Vyvrcholením skautského roka je letný skautský tábor.

Dobrovoľníkov v zbore ľahko poznáte - hnedá košeľa a charakteristická šatka uviazaná okolo krku. „Sme skauti a hráme takú hru… Túto vetu už určite veľa Kežmarčanov počulo. Nie je nič nezvyčajné vidieť po meste pobehovať deti so šatkami,

Skauti šíria do rodín Betlehemské svetlo ako symbol nádeje a lásky.

ktoré plnia všelijaké úlohy, pri ktorých neraz potrebujú aj pomoc okoloidúcich. Starších skautov možno každoročne stretnúť pri rôznych príležitostiach ako je šírenie Betlehemského svetla pred Vianocami, pomoc so zbierkou na deň narcisov, či v skautskom mestečku cez EĽRO," približuje Abtová.

V nedávnej dobe skauti vystriedali tieto aktivity za roznos nákupov a rúšok seniorom, pomoc s testovaním a sú pripravení pokračovať v službe druhým aj naďalej.

Patrícia Rozgonyiová

Tešíme sa z nich v zahraničí

Hudba zasahuje naše srdcia a mysle inak ako ostatné druhy umenia. Obľúbená pieseň nás poteší a neraz prenesie k silným spomienkam. Tóny nepoznajú hranice a rozumie im každý bez jazykovej bariéry. Niet divu, že talenty zo Základnej umeleckej školy Antona Cígera môžeme stretnúť v rôzny kútoch Európy.

Profesor Mikuláš Jelínek

Absolvent Musikschule v Kežmarku a čestný občan mesta pôsobil v mnohých orchestroch v zahraničí. Vynikal ako sólista hry na husliach, neskôr ako renomovaný pedagóg na Vysokej škole múzických umení (VŠMU) v Bratislave. Ako sólista uviedol v roku 1961 československú premiéru 1. Koncertu pre husle a orchester Dmitrija Šostakoviča. Jeho bohatá umelecká činnosť v orchestroch trvala niekoľko desiatok rokov. Je členom Európskeho združenia učiteľov sláčikových nástrojov (ESTA). Pre toto združenie prednášal napríklad v Berlíne, Hannoveri, či Budapešti. „V roku 1992 založil sekciu ESTA na Slovensku a bol aj jej prvým predsedom. Je autorom knihy Cesty k sebe samému z roku 2015 a pred dvoma rokmi vydal publikáciu O hudobnej pedagogike – úvahy huslistu učiteľa," približuje hudobnú osobnosť riaditeľ Základnej umeleckej školy Antona Cígera Ján Levocký.

Ladislav Chudík

Nadaný violončelista pôsobil v orchestroch na Slovensku. Niekoľko rokov strávil aj v Káhire ako orchestrálny hráč. S Kežmarkom ho spája fakt, že na Základnej umeleckej škole Antona Cígera bol absolventom z triedy Mikuláša Oňu. Dnes ho ľudia vnímajú predovšetkým ako horského nosiča vďaka filmu Pavla Barabáša z roku 2016, Sloboda pod nákladom. Pozorné ucho diváka iste rozozná Chudíkove hudobné vsuvky na spomínanom hudobnom nástroji.

Jana Kurucová

Klenot v speve, ktorý sa naučil hry na klavír v triede Kláry Petijovej práve v našom meste. Po štúdiu v Banskej Bystrici a Bratislave získala mezzosopranistka dvojročné štipendium v Rakúsku. Jej prvé kroky na doskách operného javiska boli prevažne v Mozartových operách. Od septembra 2009 je sólistkou v Deutsche Oper Berlin, no počuť ste ju mohli aj Drážďanoch, či Prahe. Pred dvoma rokmi sa prestavila ako Carmen v Slovenskom národnom divadle. Dnes jej hlas znie v Štátnej opere v Hamburgu, ktorej sa stala stálou členkou.

Gregor Regeš

Preslávil sa ako violončelista v Orchestri slovenského rozhlasu v Bratislave. Je absolventom školy z triedy Júliusa Mehlyho. „Ako hráč prešiel mnoho krajín sveta najďalej bol v Japonsku. Zároveň pôsobí aj ako skladateľ, komponuje hlavne pre violončelo," hovorí Ján Levocký. Prednedávnom ako aranžér pripravoval spracovanie liturgie pri návšteve pápeža Františka na Slovensku pre sprevádzajúci orchester.

Patrícia Rozgonyiová

Mikuláš Jelínek

Ladislav Chudík

Jana Kurucová

Gregor Regeš

Vianoce na stránkach kníh

Blíži sa nám čas Vianoc, sviatkov, ktoré by mali byť plné rodinnej pohody a oddychu. Práve ten hľadajú niektorí pri čítaní kníh. Nadchádzajúce týždne sú inšpiráciou pre autorov, ktorí zasadzujú dej svojich kníh do tohto obdobia. Často sa snažia prostredníctvom svojich diel vyvolať v čitateľoch vianočnú atmosféru.

Najznámejšiu knihu, ktorej dej sa odohráva v období Vianoc napísal Charles Dickens, autor takých knižných titulov ako Oliver Twist či David Copperfield. Jeho Vianočná koleda sa stala obľúbeným knižným titulom v čase najväčších sviatkov v roku. Kniha zaujme svojou myšlienkou, kde sa z pána Scroogea, najväčšieho lakomca, stane cez noc po stretnutí s tromi duchmi Vianoc jeden z najmilších ľudí. Tento dejový zvrat premeny zo zlého na dobrého môžeme pozorovať aj v iných vianočných tituloch. V Spojených štátoch amerických je známy vianočný príbeh od Dr. Seussa o zelenom škriatkovi menom Grinč, ktorý sa snažil ukradnúť Vianoce. Podobne ako pri Vianočnej kolede však príbeh končí šťastne a premenou hlavnej postavy na dobráka a milovníka Vianoc.

Z pera známej autorky pre deti a mládež J. K. Rowlingovej prednedávnom na knižný trh zavítala jej novinka Vianočné prasiatko. Príbeh o stratených hračkách sa dotkne nielen najmenšieho čitateľa. Práve na Štedrý deň stratí chlapček Jack svojho najobľúbenejšieho kamaráta, prasiatko Mapi. Spolu s jeho otravným náhradníkom, Nádejou a Kompasom putujú do čarovnej Krajiny stratených, aby ho priviedli späť.

Obdobie Vianoc je plné romantiky nielen v televízii, ale aj na stránkach kníh. Príkladom môžu byť knihy autoriek obľúbených historických romancí. Lisa Kleypas s jej Štedrým dňom vo Friday Harbore, či Sabrina Jeffries so svojou knihou Zimná romanca.

Vianočný čas inšpiroval aj slovenských autorov. Spisovateľka Zuzka Šulajová, známa autorka série kníh o Paule Semokovej a jej džínsovom denníku, sa venuje vianočným zvykom a tradíciám vo svojej knihe s názvom Magický advent. Hlavná postava Sofia po presťahovaní z hlavného mesta na stredoslovenské lazy spoznáva staré zvyky spojené s adventom. Podobne ako spisovateľka Šulajová sa vianočným tradíciám venuje vo svojej knihe autor Michal Slanička. V jeho románe s názvom Na Vianoce mi nevolajte nájdeme zakomponované aj recepty na rôzne vianočné pochúťky. Obdobie Vianoc a stretnutie veľkej rodiny opisuje vo svojej knihe Modrý dom aj známa slovenská autorka ženských románov Táňa Keleová – Vasilková.

Ten, kto dáva prednosť napätiu pred romantikou a myslel by si, že tento sviatočný čas nejde dohromady s vraždou, toho z omylu vyvedie kráľovná detektívok Agatha Christie a jej Poirotove Vianoce. Od svojho tradičného žánru si odskočil v čase Vianoc aj majster právnických thrillerov, John Grisham vo svojej knihe Také nezvyčajné Vianoce.

Stanislav Joch

Kežmarčanka v svojej knihe prezrádza ako sa zbaviť bolestí chrbtice

Posolstvom knihy Gearytmika pri bolestiach chrbtice – aj pre vek 60+ od Genovévy Nálepkovej Liptákovej nie je uzurpovať si vytváranie nových cvičebných techník. Je len výberom cvičení overených v telocvični počas 30-tich rokov cvičenia so študentkami a ženami.

Genovéva Nálepková Liptáková zasvätila svoj život tréningu a pomoci ďalším s výberom tých správnych cvikov. „Počas môjho dlhoročného pôsobenia v telocvični som prechádzala od dynamického cvičenia po cvičenia v pomalšom tempe, kedy som sa zameriavala na posilňovanie kĺbov, šliach a svalov, na prehriatie a okysličenie celého tela s využitím hlbokého dýchania. Týmito cvičeniami chcem len pripomenúť cvičenkám, že cvičiť a udržiavať si svoje telo sa dá v každom veku a v rôznom prostredí, hlavne zachovať časovú postupnosť a primeranosť," povedala Nálepková Liptáková.

Z uvedených cvičení si môže každý vybrať to, čo mu vyhovuje a vytvoriť si svoju zostavu. Je to pomôcka pre tých, ktorí žijú sami či v domove seniorov. Cvičenie navrhuje Génoveva doplniť pobytom v prírode, hľadať si primeranú spoločnosť, cvičiť s kamarátmi, či len tak v byte, či na záhrade.

„Ja taktiež patrím do tej vekovej skupiny a nie vždy sa mi chce cvičiť. Nájdem si výhovorku, čo ešte mám urobiť, len aby som nemusela cvičiť. Aj preto je treba s cvičením začať hneď ráno. Vytvoriť si návyk, ako keď si umývame zuby. Mňa k tomu donútila viac-menej súčasná pandémia a moje cvičenky, ktoré chceli mať nejaký manuál ku cvičeniu doma. Chcem veriť, že urobím pre svoje cvičenky a ďalších trochu dobra," povedala Nálepková Liptáková.

Mladí ľudia sa podľa autorky vždy kdesi ponáhľajú, nemajú čas na starších, všímať si ich potreby a možnosti. „Možno sme aj my boli takí. Taká je ale dnešná doba. Aj preto rozpisujem tieto cvičenia, aby sme sa nemohli už na nič vyhovárať. Ak niektorým cvičeniam nebudete rozumieť, alebo vám nebudú vyhovovať, vyberte si iné," vysvetľuje manuál Genovéva, podľa ktorej je potrebné sa trochu donútiť, aj keď na to nemáme vždy chuť.

Návrhy cvičiteľky ku cvičeniam

- zaťažuj, ale nepreťažuj
- cvič pravidelne tri až päťkrát týždenne
- zachovávaj postupnosť
- v sobotu si naplánuj iný pohyb – plávanie, turistika, rýchla chôdza s paličkami tri až päť kilometrov – 10000 krokov, bicyklovanie, v zime pohyb na bežkách, v nedeľu leňošenie – sauna, letné plávanie, prechádzky a podobne
- cvičiť po-ma-ly, každý cvik cvičiť postupne 5-10 krát – pri nádychu otvor hrudník, pri výdychu napínaj, tlač, cvič
- nádych počítaj do 10, približne päť až sedem sekúnd, výdych od 10-20, cca 10-15 sekúnd, výdych vždy dlhší ako nádych
- zohľadňuj svoje možnosti zdravotné, fyzické, psychické a vek
- čím dlhšie budeš cvičiť, tým rýchlejšie prekonáš 30 minút
- cvič len do prahu bolesti
- najlepšie je cvičiť ráno vo vyvetranej miestnosti

… a mnohé ďalšie rady sa dočítate v novej knihe s pera Kežmarčanky Genovévy Nálepkovej Liptákovej.

Ondrej Mišković

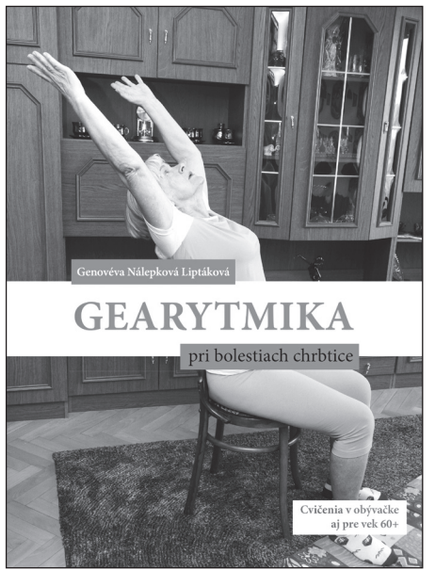

Novú publikáciu nájdete i v regáloch kníhkupectva AlterEgo v Kežmarku.

Svet podľa Ladislava Mednyánszkeho

Svojská osobnosť Ladislava Mednyászkeho žijúca v rokoch 1852 až 1919 je nevyčerpateľným zdrojom skúmania tohto významného predstaviteľa stredoeurópskeho maliarstva prelomu 19. a 20. storočia. V tomto texte by som chcel priblížiť ako filozofia budhizmu ovplyvnila jeho osobný i umelecký život.

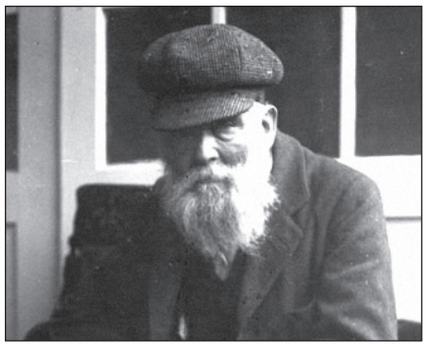

Ladislav Mednyánszky.

Ladislavova sestra barónka Miri Czóbelová spomína na brata ako na komplikovanú osobnosť, nenáročného takmer svätca s milosrdnosťou hraničiacou so slabosťou. Opisuje ho ako budhistického filozofa, ktorý má vo svojej hĺbke ukryté čosi oceľové, bojovné.

U Ladislava ako pokrsteného rímskokatolíka dominoval zásadný postoj k trpiacim a nutnosť prinášať úžitok. To dokazuje i maľovanie oltárnych obrazov a to napríklad maľby s témou Krista v Getsemanskej záhrade.

3. februára 1912 si do svojich denníkov uviedol: „Vlastný osud ma už ani trochu netrápi, je jedno, čo sa so mnou stane, len aby som iným nespôsobil škodu, starosti a aby som ešte mohol pomôcť niekoľkým mojim trpiacim priateľom."

O dobrote Ladislava svedčí aj príhoda, kedy svoj kabát daroval túlavému psovi. Chcel dobre každej živej bytosti a o seba príliš nedbal.

Ladislav sa svojím životom nomáda začal viac prikláňať k učeniu východných filozofií a jeho sestra opisuje toto zoznamovanie sa s budhizmom, teozofiou a kabalou takto: „Prvotný Ladislavov záujem predstavovali teozofické špekulácie a budhistické učenia. Táto záľuba ho neopustila nikdy, dostala sa mu takpovediac do krvi. Z tohto uhla pohľadu sa začal pozerať na celú svoju existenciu, chápať ju, čoraz viac sa rozšíril jeho obzor."

V týchto učeniach našiel idey, z ktorých mohol vyberať isté momenty a zabudovať ich do svojho obrazu sveta. V tomto období v jeho tvorbe prevláda silná túžba po mystike a celofigurálne kompozície s tematikou chudoby a úžery. Ladislav v budhizme hľadal vnútorný pokoj a tým chcel dosiahnuť vlastný rozvoj. Prišiel na to, že sa musí chopiť hlavnej úlohy a to znovuzrodeniu. Znovuzrodeniu vlastnému, ale dobre chápal, že svet sa vyvíja a smeruje do bodu, akéhosi konca, konca modelu medziľudských vzťahov, spoločenského poriadku. A nastane nový poriadok.

„Už zajtra zažínam žiť podľa celkom nového životného poriadku."

„Nepotrebujem žiadne mimoriadne prostriedky. Vo všetkých veciach si treba urobiť poriadok, tak sa tieto veci môžu stať dostatočným východiskom mojich ďalších cieľov."

Myšlienky budhistického učenia ako cesty od utrpenia po oslobodenie častokrát nachádzame v jeho denníkoch po smrti Bálinta Kurdiho, umelcovho dôverného priateľa, lodníka z maďarského mesta Vác.

24. novembra 1912 venoval Bálintovi tieto slová: „Ale nech sa nespočetnekrát znovuzrodíme a na prach obrátime, chcem patriť tebe, navždy tebe, ktorého mi priviedol do cesty milostivý osud. Moja duša je unavená, ale zmocnie, moje srdce ešte nie je očistené od všetkých pozemských túžob, ale očistí sa, aby som ti mohol byť dobrým služobníkom, ty čistá, dobrá duša."

Maroš Bafia

Revolučný rok Kežmarského Maguráčika

Rok 1989 bol pre Maguráčik plodným. V septembri nadväzuje znovu spoluprácu s Mestským domom detí a mládeže v Kežmarku, ktorý poskytuje výborné podmienky na nácvik súboru, čo sa odzrkadlilo aj v jeho ďalšej činnosti.

S pásmom Na Jána obsadzuje v Hranovnici prvé miesto na okresnej súťaži a ľudová hudba si víťazstvom v Bardejove vybojovala účasť na DFF v Prešove. Na pozvanie DFS Malé Slovianky účinkoval Maguráčik na stretnutí detí a mládeže v Poľskom Krakove.

Ďalší úspech priniesol pre Maguráčik rok 1990. Po prvýkrát sa súbor predstavil na medzinárodnom folklórnom festivale v Strážnici. Hoci to bol rok oddychový, nesúťažný, absolvoval 41 vystúpení. Koniec roka zaznamenal prípravu súboru na dvojročný cyklus súťažných festivalov. Súbor sa pripravil znamenite. Na okresnej súťaži DFS v Kežmarku zvíťazil vo všetkých kategóriách a cez krajský festival v Bardejove postúpil na DFF v Prešove. S pásmom Jak še bavjom dzeči, ket je vjosna na uboci vystupuje vo Východnej, natáča reláciu v STV Košice, nadväzuje priateľstvo s DFS Čečinka z Bratislavy. Spoločne účinkujú v programoch v Bratislave a na EĽRO v Kežmarku.

Rok 1992 je pre súbor významným z dôvodu účasti na prvom svetovom festivale detských folklórnych súborov v Luhačoviciach a Bratislave, kde v galaprograme vystúpil ako jediný zástupca Slovenska. Účinkoval vo Východnej, s Čečinkou vystupuje v DK Dúbravka s vianočným pásmom Od Lucie do Vilie.

Z vystúpenia mladých folkloristov v roku 1989.

Sklamaním pre súbor je súťažný rok 1993. Neúspech nacvičeného pásma SEN na okresnej súťaži zaznamenal zvýšenú aktivitu v iných kategóriách. Ľudová hudba účinkuje na DFF v Prešove a spevák Jarko Pavliga sa stáva laureátom celoslovenskej súťaže Zorničkin slávik v Ružomberku, kde získava Cenu Petra Dvorského. Opäť účinkuje na medzinárodnom festivale DFS v Luhačoviciach a v Krakove.

Na festivale DFS v Likavke sa súbor predstavil po prvýkrát v roku 1994. Svojím umením si získal prítomných divákov a dosiahol uznanie pozorovateľov, vystupuje v Krakove a je pozvaný účinkovať na festival Jičín, město pohádek v Českej republike. Koniec roka sa niesol v znamení príprav na nadchádzajúcu, jubilejnú dvadsiatu sezónu. Pod vedením pána Juraja Švedlára a Anny Švedlárovej, za asistencie tanečných pedagógov Moniky Ihnačákovej a Marcela Krajňáka, vedúcej ľudovej hudby Ruženky Kurucovej, Jany Krempaskej sa súbor pripravuje na sústredení v Prešove.

Juraj Švedlár

Mesto dýchajúce príbehmi je plné inšpirácie

Jozef Heriban je slovenský spisovateľ, scenárista a filmový režisér. V súčasnosti sa profesionálne venuje literatúre. Je bývalým prezidentom Slovenského centra PEN, podpredsedom Rady Audiovizuálneho fondu a členom Slovenskej filmovej a televíznej akadémie. Na jeseň bol vzácnym hosťom na podujatí Literárny Kežmarok.

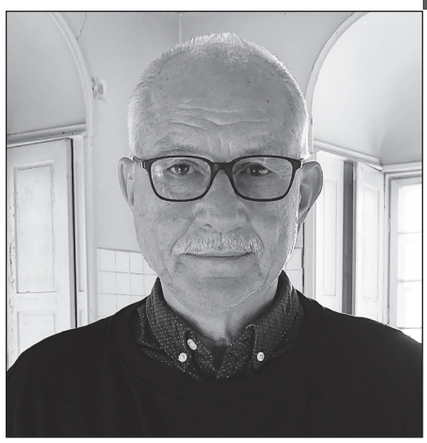

Jozef Heriban

Na workshope ambasádorky Tamary Šimončíkovej Heribanovej ste sa stretli so začínajúcimi autormi. Ako viedla Vaša cesta dramaturga a scenáristu k literárnej tvorbe?

Študoval som literatúru na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, ale ešte dávno predtým som sa zamiloval do kníh. Ako trinásťročný som chodil každý týždeň do mestskej knižnice v Trnave a nosil som odtiaľ domov plnú tašku románov. Potom som ich tajne čítal pri svetle baterky pod paplónom v detskej izbe, pretože môj otec moje čítanie nepodporoval. Dosť ho to znervózňovalo. Tvrdil, že čítanie kníh je zabíjanie času.

Pamätáte si, aké knihy ste vtedy čítali?

Celkom presne si to pamätám. Čítal som hlavne Dostojevského Zločin a trest, Bratov Karamazovovcov, Kafkov Zámok a Proces, Hesseho Demiana a Stepného vlka. Teda absolútne nevhodnú literatúru pre dospievajúceho mladého muža. Asi ma to dosť ovplyvnilo do ďalšieho života.

Zrod novej knihy začína zväčša myšlienkou, pocitom či zážitkom. U niektorých autorov je to zlomový moment v živote a jeho spracovanie do slov môže trvať niekoľko rokov. Ako vyzerá Váš tvorivý proces?

Moje knihy vznikajú najskôr v hlave. Niekedy to trvá niekoľko rokov, kým začnem písať. Robím si poznámky, zbieram materiál, pripomínam si v knižniciach dobu, kedy sa príbeh bude odohrávať. Až potom začnem písať. Aj to trvá niekedy niekoľko rokov. Napíšem prvú verziu, potom sa k textu vraciam po dlhšej dobe. Napríklad moju prvú prózu Niekto na mňa stále píska som vydal až po šiestich rokoch. Aj môj posledný román píšem už päť rokov a vydám ho o dva roky na moju sedemdesiatku. Ale mal som v živote obdobie, kedy som vydával knihu každý rok. Vtedy som sa literatúrou živil.

Dá sa na Slovensku uživiť písaním románov?

Dá sa, keď sa vám podarí napísať bestseller. Inak je to nemožné. Slovensko je veľmi malý trh a v poslednom období ľudia prestali kupovať knihy. Respektíve sa kupujú oveľa menej, ako to bolo v minulosti. Ja som mal výhodu, že som si všetky moje knihy aj sám vydal a tak som sa nemusel deliť o skromný zisk s vydavateľom.

Vo Vašich knihách sa hlavná postava hľadá v spoločnosti, rodine a živote. Pokúša sa nájsť odpovede na každodenné otázky. Prečo sa tak podrobne zameriavate na jej vnútorný svet a prežívanie?

Lebo ma najviac zaujíma intimita jednotlivca. Neviditeľný vnútorný život postáv. Radosti a starosti každodenného života. Rád pozorujem ľudí. Pýtam sa, prečo niekto niečo urobí a alebo naopak to neurobí. Od svojich študentských rokov sa venujem amatérsky psychológii, sociológii a histórii. Mám rád jedinečné neopakovateľné príbehy. A nielen v literatúre. Som filmár a tak pozorne sledujem najnovšie filmy a seriály.

Otázka zasadenia deja knihy do konkrétneho priestoru a času sa zriedka vyhne komplikáciám. Dej Vašich noviel či románov sa takmer vždy odohráva v hlavnom meste. Jeho ulice poznáte najlepšie, preto sa nimi pohybujú i hlavné postavy?

Moje knihy majú silný autobiografický podtext. Píšem o tom, čo dôverne poznám. Čo som zažil, ale samozrejme aj čo som nezažil. Realita sa stretáva so snom. Mystifikujem. Kamuflujem. To je moja pracovná metóda. Ale moje postavy radi chodia aj do Viedne a k Neusiedlerskému jazeru. Tancujú argentínske tango. Najnovší román sa bude hlavne odohrávať na ulici, na ktorej už dvadsaťpäť rokov bývam a ešte na Železnej studničke. Je to krásne miesto v Bratislave a má jedinečnú energiu.

Pomedzi riadky a vety akoby zaznievali tóny. Cítim, že Vám je hudba bytostne blízka, či už štúdiom alebo záujmom. Často sa na svet dívate cez jej optiku?

Som konzervatorista. V budúcom živote by som chcel byť dirigentom. To by sa mi teda naozaj veľmi páčilo. Aj v tomto živote som chcel byť hudobníkom, ale Boh sa rozhodol, že to tak nebude. S pokorou som to prijal. Ale hudba je v každej mojej bunke. Celé dlhé pasáže v mojich knihách som napísal počúvajúc Rachmaninova, Beethovena, Chopina, Mozarta, ale aj Queenov, Pink Floydov a iných vynikajúcich hudobníkov.

Vašou doposiaľ poslednou vydanou knihou je Fagotista, ktorého nemiloval Boh z roku 2014. Už názvom sa dotýka motívov, ktorými sa zaoberajú skôr staršie generácie. Čím sa dielo líši od tých predchádzajúcich?

Je to vlastne spoveď neuznaného trochu smiešneho, trochu tragického druhého fagotistu vo filharmónii. Na všetko sa sťažuje. Lamentuje. Obviňuje všetkých okolo seba za svoje neúspechy. Samozrejme aj Boha, s ktorým vedie niekedy intímne rozhovory. Je zle nastavený. Točí sa stále dokola prestupujúc na jednom mieste. Keby dokázal zmeniť prístup k životu, určite by sa mu začalo dariť, pretože je talentovaný, inteligentný a citlivý. Priznám sa, že z mojich próz mám túto novelu možno najradšej aj preto, že je napísaná iným štýlom ako moje ostatné knihy.

Dnešným piatkovým dopoludním sa Vaša návšteva Kežmarku končí. Ako ste sa v meste počas podujatia cítili?

Kežmarok je krásne mesto a žijú tu priateľskí a inšpiratívni ľudia. Aspoň takých som mal možnosť stretnúť. Kežmarok je kráľovské mesto s dlhou a zaujímavou históriou. Keď som išiel po jeho uliciach, predstavoval som si život pred niekoľkými stáročiami. Predstavoval som si osudy šľachty aj jednoduchých ľudí. Snažil som sa napojiť na príbehy, ktoré sa v tomto meste odohrali. Veľmi si vážim, že som sa mohol zúčastniť vynikajúco pripravených a zorganizovaných akcií Literárneho Kežmarku. Dal som si záväzok, že sa sem znovu vrátim, aby som toto starobylé mesto ešte lepšie spoznal.

Patrícia Rozgonyiová,
foto: Tamara Šimončíková Heribanová

Vianoce – najkrajšie sviatky v roku

Vianoce sú považované za najkrajšie sviatky v roku. Pre kresťanov majú aj hlboký duchovný význam a pripomínajú nám narodenie Spasiteľa. Platí to aj dnes? Odpoveď som sa vybral hľadať do minulosti.

Vianoce v roku 1953.

Písal sa rok 1953, a to ešte nik netušil, že jedného dňa budem na svete. Z toho obdobia sa zachovala fotografia a v mojej pamäti príbeh, ktorý som počúval ako dieťa od babičky. Počúval som o tom, aká chudoba bola po vojne a napriek tomu bývali bohaté Vianoce. Nerozumel som tomu, ako mohli byť bohaté, keď darčekom pre každého bolo jabĺčko a jeden pomaranč pre celú rodinu. Nechápal som, načo sa schádzala celá rodina pod veľkým vyzdobeným stromčekom, keď nebolo čo rozbaľovať.

Možno som rozprávaniu babičky nerozumel, lebo som bol maličké dieťa. Jasne si však spomínam na Vianoce z roku 1979. Stromček bol veľký, aj sladké salónky na ňom viseli. Či som mal pod stromčekom darčeky, to už neviem. Bol tam však môj starší brat a ja som sa cítil šťastne. Vtedy som ho ešte nevnímal, ako veľký dar, ktorým mi je. O rok neskôr bol stromček menší, no pribudla k nám tá najlepšia sestra na svete.

A potom prichádzali ďalšie a ďalšie Vianoce. Stromček bol čoraz menší a pod ním pribúdali hračky, oblečenie a všeličo iné. To som už bol vo veku, kedy som kládol veľa otázok. Veľmi ma zaujímalo, ako je možné, že po zazvonení na zvonec sa stromček rozžiari a je pod ním kopec darčekov. Odkiaľ sa tam nabrali? Kto ich tam dal? Odpovede boli rôzne. Raz ich priniesol dedo Mráz, inokedy Ježiško. Uveril som tomu, čo som počul.

Ako pribúdali Vianoce, tak mi pribúdali aj roky a s nimi aj rozum. Bolo ho však stále málo, a preto som okúsil chuť nezbedníctva. Stváranie vylomenín v adventnom čase sa mi spájajú s ráznymi upozorneniami, že ak nebudem poslušný chlapec, dedo Mráz ani Ježiško mi pod stromček nič neprinesú. V duchu som prosil o to, aby už boli Vianoce, lebo neviem vydržať byť dobrý tak dlho. Stále som však veril, že darčeky prináša niekto tajomný.

Zlom nastal, keď som v istý decembrový deň náhodou objavil zabalené darčeky v skrini. Došlo mi, že roky som bol klamaný. Nenosil ich dedo Mráz ani Ježiško. Ale čo na tom? Veď som niečo dostal a to bolo fajn.

Vianoc naďalej pribúdalo a sám som prebral úlohu deda Mráza a Ježiška v jednom. Zadovážil som si maličký stromček. Samozrejme už bol ozdobený, aby som s ním nemal veľa práce. Viac pozornosti som venoval nákupu a baleniu darčekov. Pri malom stromčeku sa zdali balíčky tak veľké! Dokonca aj obdarovaní mali radosť, len v mojej duši zívalo prázdno. Nechápal som to, veď som sa tak snažil nakúpiť drahé darčeky…

V ďalších rokoch som prestával mať rád Vianoce. Stromček sa nezmenšoval, lebo som mal ten najmenší, aký sa dal zadovážiť. Dokonca jeden rok som aj ten nahradil len zelenou vetvičkou vo váze. Jediné, čo pribúdalo bolo sklamanie. Nikto neveril, že darčeky priniesol dedo Mráz, či Ježiško. Klamať sa už neoplatilo. Nebolo komu. Naozaj?

Neskôr som dostal nápad. Načo klamať druhých, keď môžem sám seba? O malý stromček s veľkými darčekmi už nik úprimne nestál. Tak načo prežívať Vianoce doma? Veď sú aj iné stromy, než tie Vianočné. Čo tak naplniť dušu na Vianoce pokojom a šťastím pod palmami? Čo tak vymeniť adventnú hudbu za šum teplého mora? Také Vianoce mi predsa musia priniesť to, čo si žiada duša. Či nie?

Asi som vybral zlú destináciu. A možno som mal palmu ozdobiť, aby som cítil to, čo vtedy, keď som sedel s bratom pod veľkým stromčekom, pod ktorým okrem nás nič nebolo. Možno by som mal do ďalších Vianoc našetriť na exkluzívnu dovolenku, kde sa personál luxusného rezortu postará o bombastickú výzdobu. Ak si potom so sebou zoberiem fotku rodiny, mal by sa očakávaný pocit naplnenosti v duši udiať.

Možno by som mal teraz pred Vianocami uvažovať nad tým, prečo v izbe niekedy stál veľký stromček a pod ním sa zišla veľká rodina, ktorá k šťastiu nepotrebovala ani tie jabĺčka, či pomaranč. Možno by som mal pouvažovať nad tým, či darčeky sú Vianoce. Či je správne klamať o tom, kto ich nosí, prípadne nedonesie, ak nebudem počas roku poslúchať.

Počul som, že Vianoce sú o pokoji a láske. Ale aj to je asi klamstvo. Prečo by som inak vnímal všeobecný zhon ozdobený šťavnatými hádkami? Kto teda klame a prečo práve na Vianoce?

Opäť hľadím na fotku z Vianoc v päťdesiatom treťom roku. Nebudem si viac klamať. Chápem, že najväčším darom Vianoc je láska v kruhu najbližších. A takýto dar sa nedá kúpiť ani zažiť v exotike. Dá sa nádherne prežiť za podmienky, že si prestanem klamať.

Jaro Šleboda – JADRO

Vianoce s bratom.

Vianoce s malým stromčekom.

Hodnota Vianoc sa nemení

Slávime vianočné sviatky narodenia Ježiša Krista. Pred 2000 rokmi prišiel Boží Syn na svet v betlehemskej maštali.

František Trstenský na ekumenickej pobožnosti.

Matka Mária ho uložila do jasieľ – do válova, kde sa zvieratám podáva potrava. Prví, ktorí ho navštívili, boli jednoduchí pastieri. Boh prevracia kategórie sveta. Spása prichádza k tým, ktorí sú v očiach tohto sveta slabí, bezvýznamní, všední, priemerní, neznámi, cudzinci. Prichádza na miesta, kde podľa ľudských kritérií nemá čo hľadať. Prihovára sa ľuďom, ktorých spoločenská etiketa prikazuje obísť. Spôsob, akým slávime Vianoce, o nás prezrádza, či si túto pravdu uvedomujeme.

Terajší Svätý Otec František nám o význame Vianoc pripomína: „Narodením v jasliach sám Boh začína jedinú skutočnú revolúciu, ktorá môže dať nádej a dôstojnosť vydedeným a odvrhnutým: revolúciu lásky, revolúciu nežnosti. Z jaslí Ježiš ohlasuje, mierny, ale mocným spôsobom potrebu zdieľania s chudobnými ako cestu k ľudskejšiemu a čoraz bratskejšiemu svetu, v ktorom nik nie je vylúčený či marginalizovaný."

Milí spoluobčania, milí bratia a sestry, začnime okolo seba šíriť revolúciu lásky a nežnosti. Slovenčina na vyjadrenie slova „milosrdenstvo" použila dve slová: „milé" a „srdce". Prejavme svoje milé srdce k druhým ľuďom a to nielen na Vianoce. Keď slávime sviatky narodenia Božieho Syna, vždy sa v nás prebudí spomienka na čas, keď sme boli ešte deťmi. Urobte to aj teraz, keď čítate tieto riadky. Zastavte sa a zaspomínajte na Vianoce Vášho detstva. Pripomeňte si tú jednoduchosť a radosť, ktorú ste prežívali na Štedrý večer. Ako ste sa tešili z drobných darčekov,

V novembri sme úspešne zrekonštruovali zvonicu, posviacka je naplánovaná na 10. decembra.

ako vo Vašej rodine vládla zbožná atmosféra modlitby, pokoja a radosti. Preneste ju aj teraz do Vašej domácnosti. Nezáleží na tom, v akej štýlovej farbe máte vyzdobený stromček, či celú domácnosť. Tá sa môže zakaždým meniť, alebo roky zostať tá istá. Ako máte však vyzdobené Vaše srdce?

František Trstenský,
rímskokatolícky farár a dekan
v Kežmarku

Každý človek žijúci na zemi hľadá radosť

Blížia sa sviatky Vianoc, sviatky pokoja, lásky a života. V prvom rade sú to však sviatky radosti. Keď prežívame radosť, máme pocit, že žijeme.

Mnohí majú však skúsenosť, že radosť je ako voda v dlaniach, ktorá uteká pomedzi prsty, nemožno ju udržať. Žiť tak v ustavičnej radosti. Keby sa tento stav dal kúpiť, som presvedčený, že mnohí by do toho investovali, aj keby to bolo drahé. Ale ten Zdroj ustavičnej radosti existuje a je dostupný „všetkým ľuďom", nie je potrebné zaň platiť striebrom ani zlatom, ani inými cennosťami toho sveta.

Keď anjel oznamuje: „Zvestujem vám veľkú radosť, ktorá bude patriť všetkým ľuďom: Dnes sa vám v Dávidovom meste narodil Spasiteľ Kristus Pán" (Lk 2, 10-11); hovorí o „veľkej radosti," a poukazuje aj na jej zdroj: „Spasiteľ, Kristus Pán."

Získanie tejto „veľkej radosti" má svoju cenu – náš život. Boží Syn sa stal človekom, aby nám vrátil trvácu radosť tým, že odstráni zdroj, ktorý ju ničí – hriech. A jeho podstatou je, že človek chce žiť, prežívať stálu radosť bez Boha, mimo neho, sám zo seba, či stvorených vecí. Preto cena za pravú, trvácu radosť je náš život. Ten, ktorý odovzdáme Bohu, podriadime mu svoju vôľu, necháme sa ním viesť.

Ježiš túto pravdu medzi iným vyjadril aj slovami: „Lebo kto by si chcel život zachrániť, stratí ho, ale kto stratí svoj život pre mňa a pre evanjelium, zachráni si ho" (Mk 8,35). Pravé Vianoce sú o tomto Dare – „Spasiteľ, Kristus Pán."

Zvolávam Božie požehnanie na nás všetkých, aby sme neustále žili pravým Duchom Vianoc – aby sme žili z nášho Pána Ježiša Krista.

Marián Sterančák,
farár farnosti Ľubica

Počas ekumenickej pobožnosti na cintoríne otec Marián Sterančák sa za zosnulých pomodlil panychídu.

Nedožité jubileum Mikuláša Kolesára

V decembri si pripomíname nedožité 90. narodeniny stredoškolského profesora a riaditeľa Mikuláša Kolesára, ktorý ovplyvnil výchovu, vzdelanie a životné smerovanie mnohých mladých ľudí, ktorí vyrastali v Kežmarku i v blízkych mestách a obciach. Na kežmarskom gymnáziu pôsobil 47 rokov, z nich 29 ako riaditeľ.

Narodil sa v Čemernom, okres Vranov nad Topľou, kde strávil detstvo a navštevoval základnú školu. Po maturite na prešovskom gymnáziu vyštudoval Pedagogickú školu v Prešove. V roku 1982 získal titul PhDr. V roku 1955 nastúpil ako učiteľ na Jedenásťročnú strednú školu (JSŠ) v Kežmarku. V roku 1960 sa stal zástupcom riaditeľa školy a v roku 1962 bol vymenovaný za riaditeľa školy, ktorým bol do roku 1991 (JSŠ – SVŠ – Gymnázium POH). Aj po odchode do dôchodku v roku 1991 vyučoval v škole až do roku 2002.

Vyučoval jazyky – ruský, slovenský a latinský – a tiež občiansku náuku, psychológiu a náuku o spoločnosti. Ako riaditeľ strednej školy sa rozsiahle venoval aj spoločenskej činnosti v Kežmarku. Práca s mládežou v škole a v meste bola tiež náplňou jeho členstva v Komunistickej strane Československa (od 1956) a mládeži a kultúre sa venoval aj ako poslanec Krajského národného výboru (od 1971). Prejavoval nadhľad pri prijímaní žiakov na štúdium; na škole získalo vzdelanie aj niekoľko slovenských žiakov z Poľska. V roku 1964 bol odmenený titulom Vzorný učiteľ. Zaslúžil sa o získanie čestného titulu Gymnázium P. O. Hviezdoslava v r. 1969. Aj jeho zásluhou boli zriadené triedy s rozšíreným vyučovaním telesnej výchovy zameraným na lyžovanie s celoslovenskou pôsobnosťou, ktoré existovali v rokoch 1974 až 1986. V rokoch 1983 až 1994 to boli triedy zamerané na lyžovanie a volejbal dievčat.

V roku 1957 sa oženil s Annou, rod. Nálepkovou (1939 – 2021), učiteľkou zo Spišskej Belej. Vychovali tri deti – Beátu (1959), Renátu (1964) a Mikuláša (1965). Celý svoj spoločný život prežili v Kežmarku. Vďační žiaci im môžu venovať tichú spomienku, vzdať úctu a vysloviť poďakovanie na cintoríne v Spišskej Belej. Rozlúčka s profesorom Mikulášom Kolesárom sa uskutočnila 15. januára 2015 v Dome smútku na novom cintoríne v Kežmarku, zazneli na nej mnohé poďakovania zosnulému a v smútočnej atmosfére aj dojímavý príhovor gréckokatolíckeho biskupa vladyku Milana Lacha.

Kuric a Peter Slovík,
žiaci SVŠ v r. 1968-1971

Spomienky Glórie Sojákovej a Márie Kendrovej

GS: Bol 26. august 1966, keď som nastúpila ako nová kolegyňa na SVŠ v Kežmarku. Prijal ma mladý, odmeraný riaditeľ školy, z ktorého som mala prvé týždne strach. Ale časom som si uvedomila, že tento riaditeľ je prísny, ale maximálne spravodlivý a spoločenský človek.

GS+MK: Bol zhovievavý a podporoval všetky dobré nápady, nevynechal ani jedno spoločné podujatie, napríklad posedenie pri jedličke, výlety profesorského zboru doma aj v zahraničí, MDD, kde súťažil s deťmi, rodičmi. Hrával s nimi futbal, strieľal na terč a pod. Mal rád ľudové piesne, tanec a dobré vtipy. Náš pán riaditeľ mal prirodzený rešpekt.Vedel nás vyhrešit, ale vedel sa stále aj zastať svojich učiteľov. Spravodlivý bol aj k žiakom. Jeho srdečnost sa prejavovala aj vo vzťahu k družobným školám. 16 rokov vždy mesiac letných prázdnin sme strávili s družobnou školou z Jaroslavľa.

Aj po skončení svojej riaditeľskej kariéry – nie z vlastnej vôle – sa ukázal ako človek na správnom mieste. Sadol si k nám do zborovne a ďalej pokračoval vo svojej pedagogickej práci, za čo stúpol v očiach mnohých z nás. Po odchode do dôchodku neprerušili sme s ním kontakt. Navštevovali sme ho, vždy nám dobre poradil, aj sa nám potešil.

Na svojho pána riaditeľa budeme vždy spomínať s úctou a v dobrom.

Nora Baráthová, študentka JSŠ v rokoch 1958-1961

Spomienka na najlepšieho ruštinára. Ruský jazyk ma učili viacerí vyučujúci. Dobrí ľudia, ale práve tú ich dobrotu sme zneužívali a vypytovali sa na všeličo iné… a tak nám občas prešla aj celá hodina. Lenže v maturitnom ročníku vtedajšej Jedenásťročnej školy sme dostali zase nového ruštinára. Profesora Kolesára. A bolo zle. Pretože z ruštiny sme nevedeli skoro nič. A odrazu sa bolo treba učiť slovíčka, o obsahoch ruských diel ani nehovorím… Že profesor hovoril na hodine len po rusky, to bolo pre nás niečo nevídané. Tak sme sa začali učiť po rusky. Mnohým dievčatám sa profesor páčil, no čo z toho, keď už bol zadaný. Možno aj kvôli nemu sa učili. Znie to neuveriteľne, ale ja sa po rusky dohovorím ešte aj teraz, 60 rokov po matúre, slovíčka sa po desaťročiach vybavujú… Vďaka, pán profesor, za prísnosť a spravodlivosť. A ešte čosi – to už Vám vďaka ako riaditeľovi. Prijali ste na školu aj farárske deti, ktoré sa na iných školách báli prijať, a umožnili ste im maturovať aj za tuhého socializmu.

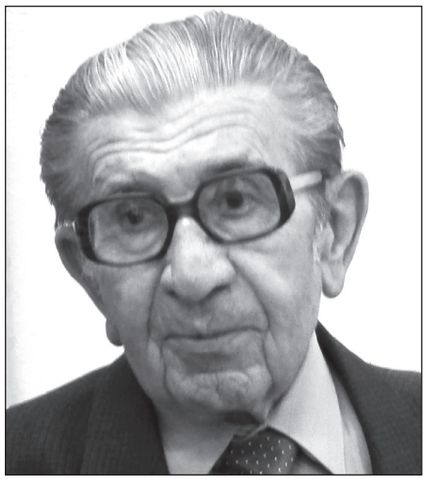

*PhDr. Mikuláš Kolesár * 22. 12. 1931 – + 9. 1. 2015.*

Spomienky Márie Goceliakovej, rod. Končekovej

Mikuláš Kolesár od 7. triedy môj ruštinár, od 9. triedy po maturitu môj triedny učiteľ. Dátum jeho narodenín sa nedal zabudnúť – narodil sa v ten istý deň ako môj otec (inak osudový dátum dvoch riaditeľov školy? – len o dvadsať rokov neskôr). Neskôr som ako učiteľka začínala za jeho riaditeľovania. Aký bol? Vždy v obleku a s kravatou a vážnou, dôstojnou tvárou. Bol otvorený nápadom, mal porozumenie pre druhých, staral sa o školu a jej osadenstvo. Mali sme jedni z prvých jazykovú učebňu na škole, pribudla T2, jeho najvýznamnejším prínosom nielen pre školu bol vznik lyžiarskych tried.

Čo sa uchovalo v spomienkach? Aspoň niekoľko postrehov:

Nezabudnuteľný výlet do Děčína a Prahy – spolu s naším telocvikárom I. Kevelym úžasný dozor nad žiakmi.

S aprobáciou Sj a Rj som začínala v septembri 1965. Nezabudnem na poradu na začiatku školského roka, keď mi s úsmevom povedal, že dostanem na zastupovanie aj dve triedy telocviku v 1. ročníku (telocvikár sa mal vrátiť v októbri z vojenskej služby). Irónia – nezabudol, že s Tv to nebolo u mňa nikdy slávne a ako triedny zrejme zasahoval do toho, aby som nestratila kvôli Tv vyznamenanie. Vraj to vydržím – napokon bol z toho polrok a ja som dokonca chodila s dievčatami na basketbalové turnaje.

Bol riaditeľom školy v totalite. Napriek svojmu postaveniu sa nebál prijať na gymnázium žiakov-deti kňazov, ktorých kvôli vylepšeniu kádrového profilu školy neprijali popradské gymnáziá. A tak do Kežmarku chodili deti kňazov napr. zo Štrby. Ešte ako triedny pomohol napr. tým, že upozornil žiaka, že hodnotenie, ktoré dostala škola na rodiča, môže zabrániť jeho prijatiu na vysokú školu, aby požiadal o iné.

Ak spomínam, tak aj na to, čo zostalo nevyslovené.

Pieninskú stopu prešli i Kežmarčania

Penzión Pltník v Červenom Kláštore usporiadal 16. októbra prvý ročník pochodu Pieninami pod názvom Pieninská stopa 2021.

Jesenné počasie doprialo turistike.

Pochod spropagoval a priblížil krásy jesenných Pienin s možnosťou absolvovať turistický pochod Malými Pieninami v dĺžke 13, 30 a 50 kilometrov. Na tomto podujatí sa zúčastnilo aj 15 turistov z Klubu Slovenských turistov Zlatná Kežmarok. Spoločný pochod sa ukončil príjemným posedením pri chutnom guláši. Spomienkou na tento krásny deň, ktorému prialo aj počasie, je vkusná medaila. Víťazi jednotlivých kategórií boli majiteľom penziónu, pánom Hrnkom, štedro odmenení. Milým zážitkom bolo stretnutie s dobovo oblečenými mladými ľuďmi, členmi skupiny Dobový tábor, ktorí spolu s nami vystúpili na Šlachovky - Wysoki Wierch z Lesnického sedla. Na starom gramofóne nám prehrali staré melódie na vrchole, ako aj v penzióne. Tešíme sa už na druhý ročník. Spojíme to aj s ubytovaním v penzióne.

Mária Kozáková

Druhé miesto veľkým úspechom pre podtatranský stolný tenis

V hale Stolnotenisového centra Športového klubu stolného tenisu Bratislava sa v sobotu 16. októbra odohralo prvé kolo Slovenského pohára mladších žiačok v stolnom tenise.

Melánia Stolarčíkova so svojou vybojovonaou trofejou.

Najlepších 47 stolnotenisových hráčok z celého Slovenska sa stretlo v Bratislave a medzi nimi aj podtatranská športovkyňa Melánia Stolarčíková, šiesta hráčka slovenského rebríčka.

Základnú štvorčlennú skupinu Melánia odohrala s tromi víťazstvami bez straty setu a ako víťazka skupiny postúpila ďalej do druhej vyraďovacej časti, kde sa hrá štýlom: kto prehrá vypadáva. V prvom svojom zápase sa stretla s Miriam Gregovou z Poproča. Gregovej sa s Melániou podarilo uhrať jeden set, zápas bol dosť vyrovnaný, ale naša stolnotenisová hviezda už v rozhodujúcom sete dominovala a postúpila medzi najlepšiu osmičku. Tu ju už čakal oveľa ťažší súper, slovenská dvojka Ema Kačániová z Kalinova. Melánia podala proti Eme výborný výkon, dovolila jej uhrať len jediný set a presvedčivo zvíťazila.

Potom sa začal boj o medaily. Súperkou Melánie bola domáca Petronela Krajčovičová. Posledný zápas, ktorý spolu odohrali bol na Majstrovstvách Slovenska, kde ju Petronela porazila. Melánia začala zápas veľmi dobre, vyhrávala 2:0 na sety, ale potom sa Petronela za pomoci domáceho publika prebrala k výbornému výkonu a vyrovnala stav 2:2 na sety. V piatom rozhodujúcom sete to bola obrovská dráma, keď obidve hráčky mali matchball a nevyužili ho, až nakoniec lepší záver mala naša hráčka a v druhom mečbale vyhrala v pomere 15:13. Toto víťazstvo ju posunulo do finále, kde na ňu čakala slovenská jednotka Nela Ondrušová z Topoľčian. Po veľmi náročnom zápase nevládala Melánia vzdorovať najlepšej slovenskej hráčke a vo finále jej podľahla.

Napriek poslednej prehre je druhé miesto v rámci Slovenského pohára jej najväčší úspech. Naša Melánia kráča v šľapajach svojho veľkého vzoru Anastázie Zgeburovej a dokazuje, že dievčatá zo Slovenskej Vsi sa radia medzi najlepšie na Slovensku.

Peter Hanigovský

Spomienky

S tichou spomienkou k Vášmu
hrobu chodíme,
kvety položíme
a pri plamienku sviečky
za Vás sa modlíme.

Dňa 20. októbra uplynul smutný rok, čo nás navždy opustila naša drahá mama a babka **Mária Bombarová** a 2. decembra uplynulo deväť rokov, čo nás navždy opustil náš drahý otec a dedko **Michal Bombara**.

Kto ste ich poznali, venujte jej spolu s nami tichú spomienku. S láskou a úctou spomínajú deti s rodinami.

Plamienok horí, odišiel si dávno,
no srdce stále bolí.
S kytičkou kvetov prídeme i dnes,
lebo v srdciach našich
navždy zostaneš.

Dňa 3. decembra si pripomenieme smutné dvanáste výročie úmrtia nášho drahého, milovaného synčeka, bračeka a vnúčika **Leonarda Horvatoviča**.

S láskou a bolesťou v srdci na Teba spomínajú mamka Janka, sestrička Timka a dedko Emil.

Len kytičku kvetov Ti na hrob
môžeme dať,
s láskou a úctou na Teba spomínať
a pokojný spánok Ti priať.

Dňa 7. decembra uplynul rok, odkedy nás opustila naša milovaná mamka **Daniela Heldáková**. Kto ste ju poznali, venujte jej spolu s nami tichú spomienku.

S láskou v srdci spomína smútiaca rodina.

Dňa 7. decembra uplynie desať rokov ako sme sa navždy rozlúčili s **Karolom Ferenčíkom**. Kežmarčania ho poznali ako úctivého čašníka zo „starej školy", ktorý

mal rád ľudí, dobré víno a obklopoval sa krásou umeleckých diel.

Venujme mu tichú spomienku.

Hoci si odišiel a niet ťa medzi nami,
v našich srdciach ostávaš
a navždy budeš s nami.

Dňa 9. decembra uplynie dvanásty rok, čo nás opustil drahý manžel, otec a dedko **Eduard Šmelko**.

S láskou a úctou na Teba každý deň spomínajú manželka a dcéry s rodinami.

Nezomrel som, lebo viem,
že budem stále žiť v srdciach tých,
ktorí ma milovali.

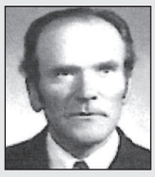

Dňa 12. decembra bude tomu 29 rokov, čo nás navždy opustil náš milovaný otec **Emil Horvatovič**.

S úctou a láskou spomínajú syn Emil, vnučka Janka a pravnučka Timka.

Prosím tých, ktorí ho poznali o tichú modlitbičku.

Odišiel tíško,
už nie je medzi nami,
no v srdciach našich žije stále
spomienkami.

Dňa 16. decembra si pripomíname prvé výročie úmrtia nášho drahého manžela a otca **Jozefa Dluhého**.

S láskou a úctou spomína manželka Katarína a dcéra Mária.

Neplačte, že som odišiel,
ten kľud a mier mi prajte,
len večné svetlo
spomienky
mi stále zachovajte.

Dňa 16. decembra si pripomenieme 30. výročie úmrtia nášho **Valéra Strache**.

Spomína rodina Strache.

S láskou a úctou spomíname na našich drahých rodičov, ktorí nás predišli do večnosti. **Ing. Štefan Hudač** 23. decembra pred 21 rokmi a **Božena Hudačová** 21. decembra minulého roka. Ak ste ich poznali, venujte im tichú spomienku.

Za lásku a obetavosť im ďakuje sedem detí s rodinami.

Ako každý deň plynie,
Stále viac nám chýbaš.
Odpočívaj v pokoji.

Dňa 24. decembra si pripomenieme štvrté výročie od úmrtia nášho drahého manžela, otca a dedka **Milana Holovu**.

S láskou smútiaca rodina.

Hoci si odišla,
niet ťa medzi nami,
v našich srdciach
ostávaš a navždy budeš s nami.

Dňa 28. decembra si pripomenieme tretie výročie od úmrtia **Ruženy Šugarekovej**.

S láskou spomína celá rodina.

Riadková inzercia

- Prenajmem 3-izbový novozrekonštruovaný nezariadený byt v Kežmarku na Sídlisku Juh, Petržalská. 0904 053 798

RO 2021025

- Ponúkame profesionálne čistenie hrobov, dlažieb/zámkových dlažieb, fasád rodinných domov, plotov terás, príjazdových ciest, chodníkov. 0944 839 958

RO 2021026

Noviny KEŽMAROK, mesačník, evidenčné číslo: EV 5329/16, ISBN 2453-7608, vydáva Mestské kultúrne stredisko Kežmarok, Starý trh č. 46, 060 01 Kežmarok, IČO: 00352179, dátum vydania 3. 12. 2021, ročník VI., **adresa redakcie:** Hlavné námestie 3, 060 01 Kežmarok, e-mail: noviny@kezmarok.sk, patricia.rozgonyiova@kezmarok.sk, ondrej.miskovic@kezmarok.sk, tel.: +421 52 466 0211, **Tlač:** Tlačiareň Kežmarok, GG, s. r. o., **Grafika:** PROGRUP SK, s. r. o. Nevyžiadané rukopisy a fotografie nevraciame. Redakcia si vyhradzuje právo krátenia a korigovania príspevkov. Redakcia nezodpovedá za obsah inzerátov a letákov. Príspevky sú zverejňované bez nároku na honorár. Uzávierky k 10. dňu v mesiaci. **Redaktori:** Mgr. Barbora Sosková, Mgr. Patrícia Rozgonyiová, PhDr. Mgr. Ondrej Miškovič, LL.M., **autor titulnej fotografie:** Marek Hajkovský, Ondrej Miškovič, Barbora Sosková, **distribuuje:** Lukáš Breuer. V prípade nedodania novín kontaktujte: 0911 212 431, **náklad:** 5 700 ks. **Periodikum je pôvodne vydávané od roku 1993.**

Poďakovanie

V mene celej rodiny sa chceme poďakovať zdravotnému personálu kežmarskej nemocnice na Oddelení anestéziológie a intenzívnej medicíny za ich starostlivosť, vysokú odbornú profesionalitu, láskavý prístup a za srdce, ktoré vložili do každej chvíle ich pracovného nasadenia počas hospitalizácie našej mamky Jany Puškárovej s ochorením na COVID-19. Celé obdobie počas jej akútnej hospitalizácie bolo mimoriadne náročné na liečbu, vyžadovalo si ľudskú a odbornú starostlivosť, príkladnú ošetrovateľskú činnosť, trpezlivosť, ako aj ochotu a empatiu, čo prispelo k jej postupnému priaznivému zotavovaniu.

Uvedomujeme si, že byť v tejto dobe na nemocničnom lôžku nie je jednoduché, a preto chceme takýmto spôsobom vysloviť zdravotnému personálu veľké Ďakujeme za ich príkladnú a obetavú prácu, ktorú odviedli pri záchrane života našej mamky a následnej odbornej starostlivosti, ako aj pri informovaní nás o jej zdravotnom stave alebo potrebách.

Rovnako naše poďakovanie za opateru patrí aj Internému oddeleniu s JIS a Oddeleniu dlhodobo chorých, kde jej pomáhali pri zotavovaní sa po chorobe.

V tejto ich neľahkej a namáhavej práci, želáme do ďalšieho obdobia pánovi primárovi, ako aj všetkým lekárom, sestrám a ostatnému personálu uvedených oddelení kežmarskej nemocnice, ešte mnoho síl, zdravia a vytrvalosti, aby mohli s takou profesionalitou, trpezlivosťou, ochotou a láskou aj naďalej pomáhať a liečiť všetkých chorých, ktorí budú potrebovať ich zdravotnú starostlivosť.

S vďakou a úctou za všetko, čo ste pre našu mamku urobili, ďakujú dcéry Michaela a Anna.

Anna Bednárová

Pandémia ochorenia COVID-19 v tretej vlne, žiaľ, opäť zatvorila kiná. Pre kežmarské kino Iskra teda znova nastáva čas oživiť virtuálnu kinosálu – oživiť projekt Kino doma.

Napriek tomu, že najlepším miestom na plnohodnotné sledovanie filmov je kinosála s veľkým plátnom a výnimočným zvukom a obrazom, mimoriadne situácie si vyžadujú mimoriadne riešenia. Ak nemôže divák prísť do kina, musí ísť kino za divákom. Jedným zo spôsobov, ako môžete podporiť legálne uvádzanie filmov na Slovensku a zároveň vdýchnuť aspoň trochu kyslíka slovenskej kinokultúre, je vyraziť si do kina online – navštíviť Kino Iskra doma, resp. umožniť kinu Iskra, aby vás spolu s ďalšími fanúšikmi a fanúšičkami dobrých filmov navštívilo u vás doma.

Na rozdiel od VoD služieb sa predstavenie začne v presne určený deň a čas ako live stream. Projekciu filmu si nemôžete stopnúť, zastaviť, pretočiť ani odložiť na zajtra, ale tak ako v kine ju absolvujete neprerušene v stanovenom čase.
Môžete (ale nemusíte) s ďalšími divákmi a diváčkami četovať online – pred, počas i po premietaní.
„Tretia vlna" Kina Iskra doma štartuje v utorok 9. decembra, premietania sa začínajú zvyčajne o 20.20 h a konkrétny program filmov sa dozviete na www.kinoiskra.sk, kde si aj budete môcť kúpiť vstupenku do virtuálnej kinosály. Samotné projekcie na základe kódu získaného po zakúpení vstupenky budú sprístupnené na stránke www.kino-doma.sk, kde nájdete aj podrobný návod, ako na to, ale i konkrétne technické parametre pre kvalitnú projekciu u vás doma.

iskra DOMA | **Kino Iskra** opäť u vás doma | KEŽMAROK

CELÉ MESTO V JEDNEJ KARTE

WWW.KARTA.KEZMAROK.SK

UŽÍVAJ SI ZĽAVY AŽ DO -70%

- Kartu získate ZADARMO
- Benefity na každý deň
- Trvalé a akciové zľavy
- Odmeňovanie darčekmi
- Prednostné vstupy
- Nakupovanie cez internet

ŠKOLSKÁ KARTA určená žiakom na zbieranie benefitov v celom meste a na sledovanie dochádzky, ktorú si rodičia skontrolujú online cez web

MESTSKÁ KARTA určená občanom mesta na využívanie benefitov v celom meste

CHCETE KARTU?

Ak ste občan mesta, tak svoju mestskú kartu získate zadarmo **v Kežmarskej informačnej agentúre – Hlavné námestie 17/46**

CHCETE DAŤ BENEFIT?

Ak ste podnikateľ môžete sa zapojiť do Biznis Klubu, v ktorom bezplatne získate propagáciu v rámci projektu, svoj vlastný benefitný systém na zľavy a vernostný systém. Registrácia na: **www.karta.kezmarok.sk/biznisklub**

WWW.KARTA.KEZMAROK.SK

26. 12. 2021
16.00/17.00/18.00 hod.
Živý Betlehem
Umelecké stvárnenie vianočných udalostí
Hlavné námestie
Vstup voľný

26. 12. 2021
19.00 hod.
Vianočný koncert
Zaznejú známe vianočné piesne a koledy
Mariánsky kostol
Vstupné: 5 €

31. 12. 2021
16.00 hod.
Rodinný Silvester
Silvestrovský program pre malých aj veľkých
Hlavné námestie
Vstup voľný

9. 11. 2021 - 8. 1. 2022
9.00 - 17.00 hod.
Janka Peštová: Môj svet
Výstava prác detí kežmarských škôl
Výstavná sieň
Vstup voľný

5. 12. 2021 - 6. 1. 2022
Vianočný les
Vianočné stromčeky ozdobené deťmi
z kežmarských škôl
priestor pred radnicou
Vstup voľný

www.kezmarok.sk

KEŽMAROK
MODERNÝ • DYNAMICKÝ • HISTORICKÝ

www.visitkezmarok.sk

Zmena programu vyhradená!

program
DECEMBER

Podujatia sa uskutočnia s ohľadom na platné protipandemické opatrenia.